

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, kesäkuun 8 - Wed., June 8, 1988

FINNISH AMERICAN WEEKLY

84 vuosikerta LXXXIV No. 23 45 cents

Kärjessä Sveitsi

Suomi maailman 14. vaurain maa

Suomi on 14. sijalla Maailmanpankin julkaisemassa kansantuote henkeä kohti -tilastossa vuonna 1986. Suomi on ollut 14. sijalla jo vuodesta 1983 lukien. Samassa sarjassa Suomen kanssa ovat Tanska, Saksan liittotasavalta ja Australia.

Pohjoismaista vuonna 1986 parhaiten ovat menestyneet Norja, nyt neljäs ja Islanti, nyt yhdeksäs.

Maailman vaurain maa on Sveitsi.

Maailmanpankin julkaisemien tietojen mukaan Suo-

men bruttokansantuote oli vuonna 1986 asukasta kohden 12,180 dollaria. Bruttokansantuote kasvoi vuonna 1986 2.4 prosenttia.

Sveitsi rikkain

Vauraitten valtioiden tilastojen kärkipää on muuttunut vuodesta 1985. Maailman rikkain valtio v. 1986 oli Sveitsi. Yhdysvallat on noussut toiseksi vahvan valuuttansa ansiosta, sillä Maailmanpankin tilastossa vertailuvuonna on US-dollarin kolmen vuoden keskiarvon mukaan. Dollarin arvon lasku ei siten näy vielä tässä tilastossa, koska huipuvuosi 1985 nostaa dollarin keskiarvoa.

Edellisvuoden kärkikaksikko Arabiemiirikuntien Liitto ja Brunei ovat pudonneet 5. ja 6. sijalle. Tämä johtuu öljyn halpenemisesta v. 1986, sillä muutkin öljyvaltiot ovat pudonneet tilastossa huomattavasti.

Pienet muutokset maailman 30 vauraimman maan luettelossa ovat tavallisia. Vuosittain ilmestyvässä Maailmanpankin Atlaksessa on tarkasteltu 184 maan ja alueen taloudellista kehitystä. Näistä 151 on Maailmanpankin jäseniä. Neuvostoliitto ja eräät muut, pääosin sosialistiset maat eivät ole ilmoittaneet kansantuotetta koskevia tietojaan Maailmanpankille.

Puolet väestä köyhimmissä maissa

Kaikkein köyhimmissä maissa, joissa asukasta kohti laskettu bruttokansantuote oli alle 400 dollaria asui runsas

jatkuu sivulla 16

Reagan ylisti Suomen panosta

Presidentti Ronald Reaganin ja puolisonsa Nancy'n vierailu satapäisen seurueen kanssa Suomeen sujui yllätyksittä.

Reagan ei tehnyt varsinaista virallista valtiovierailua Suomeen. Helsinki sai kuitenkin kunnian toimia Reaganin levähdyspaikkana presidentin matkalla Moskovaan.

Suomen vierailun epävirallisuudesta huolimatta mahtui kolmeen vierailupäivään myös tapaamisia Suomen korkeimman johdon kanssa. Presidentti Mauno Koivisto ja rouva Tellervo Koivisto sekä monet muut protokollan määräämät johtohenkilöt olivat vastaanottajina Helsinki-Vantaan lentokentällä.

Lentokentällä presidenttiparit vaihtoivat ajatuksia mm. säätilasta sekä suomalaisen siirtolaisuuden 350-vuotisuu-desta Amerikassa.

Lyhyen rupattelun jälkeen Reaganit kuljetettiin Valtion vierastaloon Munkkiniemeen. Siellä Reaganit lepäsivät ja totuttelivat aikaeroon yhden päivän.

Perjantai oli vierailun Suomen kannalta merkittävin päivä. Heti puolenpäivän jälkeen tapahtuivat viralliset tervetuliaisseremoniat presidentinlinnan pihalla. Paikalla oli kunniakomppania, jonka Reagan tarkasti Koiviston kanssa.

Sen jälkeen oli vuorossa presidenttien keskustelu lin-
nassa. Keskustelua jatkettiin vielä lounaalla, jolle osallistui parisenkymmentä kutsuvierasta.

Iltapäivällä Reagan puhui Finlandia-talolla Paasikivi-seuran ja Suomi-Amerikka-yhdistysten liiton järjestämässä ti-

laisuudessa. Puhe televisioitiin suorana Suomeen, Yhdysvaltoihin ja moniin Euroopan maihin.

Puheessaan presidentti Reagan sanoi toivovansa, että edessä oleva Moskovan huipukokous merkitsisi askelta kohti valoisempaa ja turvallisempaa maailmaa.

Hän ylisti myös Suomen panosta maailmanrauhan hyväksi ja sanoi Yhdysvaltain kunniottavan Suomen puolueettomuutta. Suomi ja suomalaiset saivat varsin paljon huomiota osakseen puheessa.

Melko sopuisaksi ja rakentavaksi luonnehditussa puheessaan Reagan keskittyi ennen kaikkea edessä olleeseen Moskovan huipukokoukseen. Hän antoi tunnustusta Neuvostoliiton puoluejohtaja Mihail Gorbatshevin uudistuspolitiikalle ja totesi ihmisoikeustilanteen itäblokin maissa parantuneen.

Samalla hän kuitenkin vaati Neuvostoliittoa tekemään enemmän ihmisoikeustilanteen hyväksi, mm. vapautta-

jatkuu sivulla 7

Presidentit Koivisto ja Reagan keskustelivat molempia osapuolia kiinnostavista asioista.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8, 9, & 10

- Historic sites near FinnFest '88
- FinnFest program update
- Stars in Finnish summer
- Jularbo Gille was in Fitchburg

Sisäsivuilla:

- Greenpeace Skandinaviassa sivu 2
- Floridan kuulumisia sivu 4
- Connecticutin kulmilla sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

A special offer for new subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, Raivaaja will keep you in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe now!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1988. Regular rates are \$20.00 a year, \$13.00 for six months, and \$9.00 for three months.

Presidentti naisten ehdoilla

Viimeisimmät mielipidetutkimukset osoittavat demokraattien presidenttiehdokkaan, Massachusettsin kuvernööri Michael S. Dukakisin johtavan melkoisella ääniprosentilla republikaanien kandidaattia, varapresidentti George Bushia. Bushin itsensä mukaan syynä ovat naisten negatiiviset asenteet ja näkemykset.

Tämä siksi, että huomattavasti suurempi osa naisia on ilmaissut kannattavansa Dukakisia Bushin asemasta. Miesten suhteen Bushilla näyttää olevan parempaa onnea, sillä mies äänestäjät ovat antaneet enemmistö kannatuksen Bushille, neljän prosentin äänierolla.

Enemmistö naisista on sanonut äänestävänsä Dukakisia, koska hän arvostaa naisia ja naisten osuutta yhdyskunnassamme. Dukakis kannattaa samaa palkkaa saman arvoisesta työstä. Hän kannattaa päivähoitopaikkoja ja -ohjelmia työssä käyvien vanhempien avuksi. Hän kannattaa ERA:ta (tasa-arvoisuus lakiesitystä) jne.

Bush puolestaan on usein puhunut itsensä pussiin sanomalla tänään tätä, huomenna tuota. Hänen mielipiteensä varsinkin naisia ja perheitä koskevissa asioissa, ovat ajellehtineet laidalta toiselle.

Mitähän Bush tarkoittaa puhuessaan naisten negatiivisista asenteista? Eipä suinkaan halua vaatia itselleen samoja oikeuksia, joihin miehet ovat oikeutettuja? Eipä suinkaan vaatimusta, minkä mukaan yhteiskunta eivätkä vain äidit ole vastuussa lastenhoitoa koskevista ongelmista?

Naiset muodostavat nyt äänivaltuutettujen amerikkalaisten enemmistön. Mikäli he käyttävät äänioikeuttaan sataprosenttisesti marraskuun vaaleissa, he tulevat valitsemaan seuraavan Yhdysvaltojen presidentin.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (617) 343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Monday before the Thursday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

GREENPEACE on kova sana

Kansainvälinen ympäristöjärjestö Greenpeace ryhtyi sanoista tekoihin 15 vuotta sitten. Tuolloin kohautettiin olkapäitä ja puhuttiin perusidealisteista.

Vuonna 1987 Greenpeace on järjestö, jonka sanaa kuuntelevat niin poliitikot kuin elinkeinoelämäkin.

Tutkimusalue Beluga ankuroi sunnuntaina Göteborgin Lilla Bommenin satamaan. Maanantaiaamuna kelluu suuri kumilautta lastinaan kolme tonnia myrkyllistä jäteliijua kaupungin halki virtaavassa kanavassa kaupunginhallitusta vastapäätä.

Tiistaina Greenpeace komeilee etusivulla jokaisessa paikallislehdessä ja radio seuraa tiiviisti tapahtumien kulkua.

Samana päivänä vastaa Göteborgin kunnallisten jäteveden puhdistuslaitoksen, Ryaverketin, edustaja yleisön kysymyksiin Greenpeacen järjestämässä keskustelutilaisuudessa. Samanaikaisesti neuvottelee Greenpeace-valtuuskunta kunnanhallituksen kanssa.

Ryaverket on Ruotsin suurin kunnallinen jäteveden puhdistuslaitos ja se suodattaa 600,000 kotitalouden lisäksi suurten teollisuuslaitosten kuten Volvon jäteveden. Kaikkiaan 1,500 teollisuuslaitosta ja yritystä päästää jätevetensä Ryaverketin jättiläismäiseen seulaan.

Greenpeacen mukaan puhdistuslaitos on ajastaan tuntuasti jäljessä, sillä teollisuudessa runsaasti käytetyt synteettiset kemikaalit ja liuottimet läpäisevät suodattimet ja joutuvat jäteliijuun. Usein nämä myrkylliset kemikaalit kulkeutuvat vesistöihin.

Keskiviikkona Greenpeace esittää suoraan kunnanhallitukselle vaatimuksen kovemmista otteista kemiallisia myrkyjä päästäviä teollisuuslaitoksia vastaan. Yritysten tulee puolen vuoden aikana laatia toimintasuunnitelma kemiallisten myrkyjen eliminoimiseksi jätevedestä.

Kunnahallitus antaa lupauksen esityksestä, joka vastaa Greenpeacen vaateita ja Beluga jatkaa matkaa länsirannikolla poliittisen myötätu-

len vauhdittamana.

Greenpeace on kova sana

Greenpeace on Euroopan laajin ympäristöjärjestö, jossa on 1,7 miljoonaa tukijärjestöä ja jota kuunnellaan yhä laajemmissa piireissä ja Greenpeace antaa usein keskustelulle piristävän ruiskeen debatin laantuessa.

Kolme valttia

Greenpeacen kolme valttia ovat tehokkuus, ammattitaito ja julkisuus. Järjestö käyttää tiedotusvälineitä taitavasti sanomansa levittämiseen ja Greenpeace-tempaukset uutisoitaa poikkeuksetta.

Kampanjat suunnitellaan huolella ja Greenpeace kohtaa poliitikot ja teollisuuden edustajat faktatiedoin ja asian puolesta puhuvien laboratorionäyttein.

Järjestössä on selvä työnjakko: tukijäsenet rahoittavat toiminnan kun taas työn tekee pieni ydinjoukko. Heillä on useimmiten jokin hyödyllinen kuten biologin tai lääkärin koulutus ja kiinnostus luonnonsuojeluun yhdistää heitä kaikkia.

Vesistöt vaarassa

Greenpeacen tutkimusalue Beluga on vuonna 1985 tapahtuneen kasteensa jälkeen tehnyt useita tutkimusmatkoja Euroopassa. Niistä tunnetuin on varmasti aluksen matnan olisi useammin jätettävä konttori ja irrottauduttava muodollisuuksista. Mikseivät viranomaisetkin voi tehdä pistokeita ja yllätysvierailuja?

Vilkas keskustelu

Göran Värmbys joutuu uudessa työpaikassaan miltei päivittäin tekemisiin tiedotus-

välineiden kanssa. Keskustelu ympäristöongelmista on hänen mielestään vilkasta, avointa ja toisinaan jopa kiivasta.

Greenpeace on seurannut tarkkailijana Pohjoismaiden Neuvoston istuntoja. Järjestöä huolestuttaa erityisesti merten ja ilman saastuminen. Göran Värmbys toivookin kaikilta Pohjoismailta tiukempia toimia päästöjen rajoittamiseksi.

Greenpeace kehitysmäihin?

Göran Värmbys uskoo, että ympäristöjärjestöä tarvitaan länsimaissa niin kauan kuin yhteiskunta ei pysty ratkaisemaan ongelmia. -Yhteiskunta tarttuu usein asioihin vasta sitten kun katastrofi on jo tapahtunut. Greenpeace pyrkii toiminnallaan katastrofien välttämiseen. Ruotsin ei pidä lohduttaa sillä, että Länsi-Saksassa asiat ovat vielä huonommin. Me hukumme jätteisiimme elleimme toimi nopeasti.

-Länsimaiden tiukentuva ympäristönsuojelulaki saa monet yritykset siirtämään toimintansa kehitysmäihin. Näissä maissa yritykset voivat toimia vapaammin ilman valvovia viranomaisia. Greenpeacen tuleva työkenttä on kehityksissä ja meidän on la-

jatkaa seuraavalla sivulla

Ruotsin kampanjan vetäjä Göran Värmbys työpaikka on vaihtunut toimistosta jokilaivaan

Nimipäivät

Kesäkuun 17 p., Urho
Kesäkuun 18 p., Tapio
Kesäkuun 19 p., Siiri
Kesäkuun 20 p., Into
Kesäkuun 21 p., Ahti, Ahto
Kesäkuun 22 p., Paula, Liina
Kesäkuun 23 p., Aatto, Aatu
Aadolf

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1988: Yhteensä: \$1,362.00

Lauri S. Tokoin muistolle
Florence ja Eino A. Tofferi, Fitchburg, MA \$15.00

Helvi Moyer, Vernon, CT \$10.00
Aina Leppänen, Monongahela, PA \$5.00

Kiitos lahjoittajille!

GREENPEACE...

jatkoa edelliseltä sivulta

jennuttava eurooppalaisesta järjestöstä maailmanjärjestyksi.

Greenpeacealla on tällä hetkellä konttori 18 maassa. Pohjoismaista Norja on ollut viimeisin tulokas ja Ruotsissa on ollut oma konttori vuodesta 1983. Tanska avasi oman konttorinsa jo -70-luvun lopussa.

Suomi mukaan?

Göteborgin Greenpeacen konttorista voi saada tietoa suomeksi. Ruotsissa syntynyt ja kasvanut Heidi Vuoppola hakeutui töihin Greenpeacen kolme vuotta sitten.

Suomalaiset jäseniksi haluavat liitetään järjestöön Greenpeacen Ruotsin konttorin kautta.

-Suomalaisten jäsenien määrä on noussut tuntuvasti viime aikoina ja kaikkiaan heitä on runsaat 500. Se on kuitenkin vielä suhteellisen pieni määrä ja toivomme suomalaisten tukevan meitä, vaikka Suomi ei ole vielä saanut omaa konttoria. Asiasta on kyllä keskusteltu mutta lopullisen päätöksen tekee Greenpeacen kansainvälinen neuvosto. Suomalaisten on kuitenkin itse aktiivisemmin ajettava asiaa, kertoo Heidi Vuoppola.

Ruotsissa järjestö on saanut myös arvostelua osakseen. Greenpeacea on syytetty demokratian puutteesta ja liikkeen rakenne on herättänyt ihmetystä. Greenpeace ei ruotsalaisesta mallista poiketen käy myötämäärämisneuvotteluja jäsenten kanssa.

Heidi Vuoppolan mielestä järjestön voima piilee juuri siinä, että toiminnasta vastaava pieni ydinjoukko voi tehdä nopeita päätöksiä ja välttää kokouksissa istumiselta.

Heidi Vuoppola on tyytyväinen työpaikkaansa. Vaikka Greenpeacealla riittää purtamista silmäkantamattomiin, hän suhtautuu työhönsä toisan olisi useammin jätettävä konttori ja irrottauduttava muodollisuuksista. Mikseivät viranomaisetkin voi tehdä pistokokeita ja yllätysvierailuja?

Vilkas keskustelu

Göran Värmbys joutuu uudessa työpaikassaan miltei päivittäin tekemisiin tiedotusvälineiden kanssa. Keskustelu ympäristöongelmista on hänen mielestään vilkasta, avointa ja toisinaan jopa kiivasta.

Greenpeace on seurannut tarkkailijana Pohjoismaiden Neuvoston istuntoja. Järjestöä huolestuttaa erityisesti merten ja ilman saastuminen. Göran Värmbys toivookin kailta Pohjoismailta tiukempia

toimia päästöjen rajoittamiseksi.

Greenpeace kehitysmaihin?

Göran Värmbys uskoo, että ympäristöjärjestöä tarvitaan länsimaissa niin kauan kuin yhteiskunta ei pysty ratkaisemaan ongelmia. -Yhteiskunta tarttuu usein asioihin vasta sitten kun katastrofi on jo tapahtunut. Greenpeace pyrkii toiminnallaan katastrofien välttämiseen. Ruotsin ei pidä lohduttautua sillä, että Länsi-Saksassa asiat ovat vielä huomattavasti paremmat. Me huumme jättäisiimme ellemme toimi nopeasti.

-Länsimaiden tiukentuva ympäristönsuojelulaki saa monet yritykset siirtämään toimintansa kehitysmaihin. Näissä maissa yritykset voivat toimia vapaammin ilman valvovia viranomaisia. Greenpeacen tuleva työkenttä on kehitysmaissa ja meidän on laajennuttava eurooppalaisesta järjestöstä maailmanjärjestyksi.

Greenpeacealla on tällä hetkellä konttori 18 maassa. Pohjoismaista Norja on ollut viimeisin tulokas ja Ruotsissa on ollut oma konttori vuodesta 1983. Tanska avasi oman konttorinsa jo -70-luvun lopussa.

Suomi mukaan?

Göteborgin Greenpeacen konttorista voi saada tietoa suomeksi. Ruotsissa syntynyt ja kasvanut Heidi Vuoppola hakeutui töihin Greenpeacen kolme vuotta sitten.

Suomalaiset jäseniksi halua-

Beluga on saanut nimensä harvinaisen valkoisen valaan mukaan. Saksasta kotoisin oleva alus kuljettaa nyt kansainvälistä miehistöä maasta toiseen.

vat liitetään järjestöön Greenpeacen Ruotsin konttorin kautta.

-Suomalaisten jäsenien määrä on noussut tuntuvasti viime aikoina ja kaikkiaan heitä on runsaat 500. Se on kuitenkin vielä suhteellisen pieni määrä ja toivomme suomalaisten tukevan meitä, vaikka Suomi ei ole vielä saanut omaa konttoria. Asiasta on kyllä keskusteltu mutta lopullisen päätöksen tekee Greenpeacen kansainvälinen neuvosto. Suomalaisten on kuitenkin itse aktiivisemmin ajettava asiaa, kertoo Heidi Vuoppola.

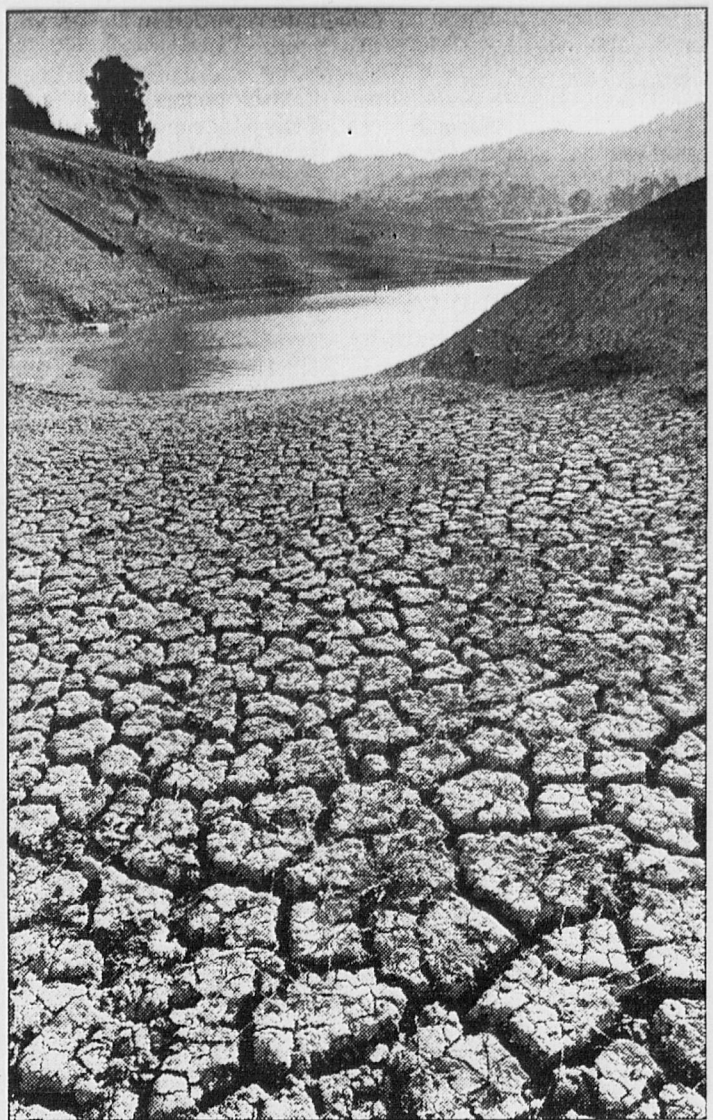
Ruotsissa järjestö on saanut myös arvostelua osakseen. Greenpeacea on syytetty demokratian puutteesta ja liikkeen rakenne on herättänyt ihmetystä. Greenpeace ei ruotsalaisesta mallista poiketen käy myötämäärämisneuvotteluja jäsenten kanssa.

Heidi Vuoppolan mielestä järjestön voima piilee juuri siinä, että toiminnasta vastaava pieni ydinjoukko voi tehdä nopeita päätöksiä ja välttää kokouksissa istumiselta.

Heidi Vuoppola on tyytyväinen työpaikkaansa. Vaikka Greenpeacealla riittää purtamista silmäkantamattomiin, hän suhtautuu työhönsä toiveikkaasti.

-Greenpeacen tärkein tehtävä on tehdä itsensä tarpeettomaksi. Kun se päivä tulee, niin minusta tulee ensimmäinen työtön, joka on onnellinen menettäessään työpaikkansa.

Teksti: Kristiina Dammert
Kuvat: Leif Hansson (ME)

Pitkään jatkunut kuiva kausi Kaliforniassa on imenyt Santa Clara piirikunnan vesisäiliön lähes tyhjiin synnyttäen kiistaa vedenkäytöstä ja keskustelua mahdollisesta ilmaston muutoksesta.

Kuivuus kiusaa Kaliforniaa

SAN FRANCISCO, CA - Kalifornia on saanut kokea jo toisen suuren kuivuusaallon viimeisten kymmenen vuoden aikana. Monet Pohjoisosissa sijaitsevat kaupungit ovat joutuneet rajoittamaan asukkaitensa vedenkäyttöä tai ovat ohjanneet heitä vapaaehtoiseen säästeliäisyyteen.

Useimmat vesialtaat pysyvät tyydyttämään kysynnän, mutta säännöstely on välttämätöntä suojelutoimenpiteenä tulevan talven kuivuutta vastaan.

Pohjois-Kalifornian sade- ja vesimäärät laskivat 50 prosentilla 1987 ja tämän vuoden aikana laskua on tapahtunut 35 prosenttia.

Ympäristönsuojelijat väittävät ongelman johtuvan turhasta tuhlaamisesta. Sierra Clubin David Fullertonin mukaan 2 prosentin lasku maanviljelysalan vedenkäytössä täyttäisi kaikki Kalifornian urbaanisest vedenkäyttötarpeet vuodessa.

Maanviljelys käyttää noin 83 prosenttia Kalifornian vedestä. Suurin osa osavaltion maanviljelyksestä on suurten firmojen omistuksessa.

Ympäristöllisen puolustusraaston (EDF) virkailija Tom Graff sanoo maanviljelijöiden olevan kiinnostuneimpia huuhteluveden saamisesta kuin sen tehokkaasta käytöstä.

Federaalisten ohjelmien johdosta vedenkäyttö oli erittäin

halpaa vuosikymmeniä ja siksi vettä tuhlatiin suunnattomasti.

Vuonna 1982 ohjelmien osanottajamäärää ryhdyttiin supistamaan. Pikku hiljaa 960 eekkeriä tai sitä enemmän maata omistavat maanviljelijät on poistettu avustustiltoilta. Seurauksena suuremmat farmit joutuvat maksamaan korkeimpia hintoja vedestä. Noin puolet Kalifornian maanviljelijöistä saavat joko federaalista tai kunnallista apua.

Seurauksena vedenkäyttö on vähäisempää, tuhlaamista ei esiinny yhtä paljon kuin aikaisemmillä vuosikymmenillä.

Ympäristönsuojelijaryhmien mielestä maanviljelijät voisivat olla nykyistä tuntuvasti säästeliämpiä, joten kiista Kalifornian vedenkäytöstä jatkuneen vielä pitkään.

Floridan kuulumisia

Valtiomahdit vastaanottivat koululaisnuoria

Kahdeksankymmentä neuvostoliittolaista ja amerikkalaista koululaista tapasi pääsihteeri Mihail Gorbatsšov ja presidentti Ronald Reaganin kolme viikkoa kestäneen Direct Connections-konferenssin yhteydessä. Kummankin maan päämiehelle nuoret luovuttivat ehdotuksensa siitä, miltä heidän mielestään maailman tulisi näyttää.

Tapahtuma kesti kolme viikkoa, jotka vietettiin Helsingissä, Moskovassa ja Yhdysvalloissa. Nuoria osallistui molemmista maista neljäkymmentä. Mukana menossa oli myös viisi suomalaista abiturienttia.

Konferenssin peruseriaatteenä oli kehittää parempia

viestintäsiteitä maailman johtavien valtioiden välille. Nykyisellään niissä tiedetään vielä aivan liian vähän vastapuolen kulttuurista, elämäntyylistä ja tavallisten ihmisten arjesta.

Gorbatsov hurmasi

Suomalaisnuoret kertoivat, että jännittynyt tunnelma NL:n päämiehen tapaamistilaisuudessa laukesi samalla hetkellä, kun Gorbatsov astui saliin. Hurmaava, rauhallinen, älykäs maailman mies kuuluivat nuorten arviot.

Valkoisen talon tilaisuutta he kehuivat hyvin järjestetyksi. Ronald ja Nancy Reagan kättelivät kaikki paikalle saapuneet nuoret.

Molemmat päämiehet lupasivat tulevan huippukokouksen aikana käsitellä nuorten ehdotuksia ja ratkaisuja ihmiskunnan ongelmiin.

Hyvin erilaisista kulttuureista tulevien ihmisten kohtaa-

mista voisi kuvitella vähintäänkin hankalaksi. Suomalaisosallistujat olivat kuitenkin sitä mieltä, että nuoret ovat aina nuoria, mistä hyvänsä tulevatkin. Eroja kuvitellaan yleensä turhan suuriksi.

Kaikki ei kuitenkaan voinut sujuu aivan kitkattomasti, ja siksi suomalaisia tarvittiinkin mukana välikätenä toimimassa.

Amerikkalaiset olivat etukäteen kuvitelleet neuvostoliittolaisnuoria poliittisesti ylitauteineiksi ihmisiksi. Glasnost puree kuitenkin kaikilla saroilla, sillä neuvostoliittolaisa oli lähtijäisiksi neuvottu jättämään turhat höpinät kotiin.

Etukäteisvarauksia löytyi varmasti puolin ja toisin, vaikka mukana olikin valikoitu normaalia ennakkoluulottomampi joukko. Yhtenä konferenssin suurimmista saavutuksista osallistujat pitivätkin sitä, että neljäkymmentä nuorta pääsi tutustumaan toisen maan elämäntapaan.

Markku Viitasaari (vas.), Jukka karo, Jenni Peila, Hanna Sivula ja Michael Roslin osallistuivat Suomesta Direct Connections-konferenssiin.

Lake Worth, Fla Lepokotiyhdistyksen kuulumisia

Lepokotiyhdistyksen kuu-kausikokous oli 25.5.88 Lepokodilla Pokelan huoneessa. Puheenjohtaja Reino Laine avasi kokouksen, toivottaen kaikki johtokunnan jäsenet tervetulleiksi. Luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja, joka hyväksyttiin.

Rahastonhoitaja Hannu Hupli luki raharaportin. Kuumme rakennuskomitean raportin Sulo Vitikaisen kertomana. Uusi lepo-hoitohuone on jo valmis sairasosaston vieressä. Ja kaikenlaisia korjauksia ja maalauksia joudutaan aina tekemään, joista kaikkista on vastuu rakennustöimikunnalla.

Luettiin asukkaiden laatima pöytäkirja, josta kuulosti, että asukkaat ovat tyytyväisiä hoitoon ja oloonsa Lepokodilla. Johtokunnan puolesta oli kokouksessa ollut Arvo Katajisto ja Katri Ekman.

Kipinä Kerholta Washington D.C:stä on tullut lahjoitus

Lepokodille 1,000 dollaria. Heille päätettiin lähettää kiitoskirje lähetetystä rahasta.

Hilkka Uimonen, Lepokodin Ystävien, puheenjohtaja teki esityksen, että Lepokodin Ystävät ostavat 24 kpl. hyviä tuotteita asukkaiden huoneisiin. Asia sai myönteisen kannatuksen. Tuolit käyvät ostamassa Arvo Katajisto ja Terttu Mäki. Aikaisemmin Lepokodin Ystävät ovat ostaneet ja tilanneet 30 kpl. seinälampuja, jotka eivät ole vielä saapuneet liikkeestä käyttöön.

Kaikki asiat ovat hyvin ja järjestyksessä Lepokodillamme. Suomea ja englantia puhuvia sairaanhoitajia otetaan työhön. Ottakaa yhteys sosiaalihoitaja Terttu Mäkeen osoite: 1800 South Drive, Lake Worth, Fla. 33461 tai Puh. 407-588-4333.

Lepokotiterveisin
Minna Vilen

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Ensiksi tahdomme kiittää Share & Care ryhmää viime sunnuntain hartaushetkestä kodissamme.

Vainajien muistopäivää vietettiin maanantaina ihanan musiikin kera. Leo Jaakkola ja Charles Hedlund ne meille loihivat. Sitten oli vuorossa pienet synttärarit. Kotimme asukas Aino Lönnroth pisti pöydän koreaksi ja lahjoitti vielä 65 dollaria kodin kassaan. Dollarin jokaiselta eletyiltä vuodelta. Kiitos Aino pieni ja onnellista ja iloista jatkoka Sinulle.

Kotimme on saanut surusanan, Elsie Hughes nukui ikiuneen 28 päivää, 93 vuotiaana. Otamme osaa omaisten suruun. Tunnelmallinen muistotilaisuus oli perjantaina, jossa pastori Eino Salo piti muistopuheen ja esitti laulua ja musiikkia.

Mr Edward Haapa oli tiistaina ja me kaikki toivomme hänelle ja Mrs. Haapalle hyvää kesälomaa.

Kaikille teille, jotka tavalla tai toisella olette tehneet voitavanne kotimme menestykseksi, sydämellinen kiitos kaikesta.

Lepokodilla on hoitoapulaisten paikka auki. Tiedustelut Puh: 588-4333.

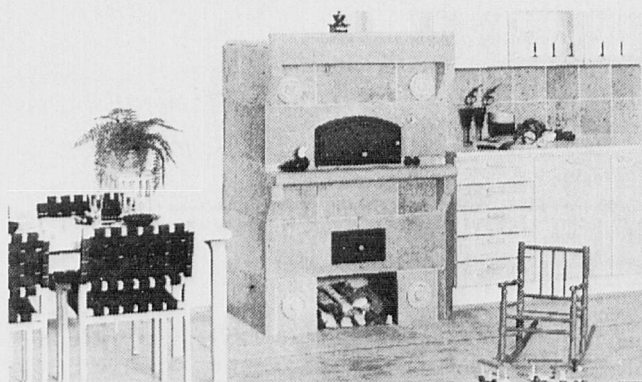
Meitä on monia täältä Lepokodista lähdössä kesäiseen Suomeen yötöntä yötä katsomaan. Toivomme teille täällä hyvää oloa ja elämäniloa.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

TuliKivi UUNIPÄIVÄT

TuliKivi-uunissa näkyy muotoilu ja kiviteknikan osaaminen. Sen lämmitysvoima tuntuu lempeänä uunilämpönä.

TuliKivi on vuolukiveä, joka varaa tulen lämmön kauan. Valmistamme takkoja, leivinuuneja, helloja, kivilaattoja ym. Nyt myös Virginiassa USA:ssa. Koulutamme lisää myös asentajia.

Lähetätkää minulle korvauksetta TuliKivi 1988-lehti

NIMI _____

OSOITE _____

PUHELLIN _____

TuliKivi
The New Alberene Stone Company Inc.
P.O. Box 300, Schuyler, Virginia 22969 USA
tel. 804-831-2228, 804-831-2677

JAPANI on noussut maailman suurimmaksi autonvalmistajaksi.

Viime vuonna japanilaisia henkilöautoja valmistui 7,891,087 kappaletta, kun autotilun suurvalta USA ylti 7,098,910 kappaleeseen, missä oli vähennystä 730,000 autoa.

Vaikka General Motoristin tuotanto väheni 713,000 autolla, niin se oli silti suurin autojen valmistaja 4,986,074 autolla.

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Lakeside Chapel

Funeral Directors

131 Lakeside Dr.
Lake Worth, Florida

Puhelin 582-6633

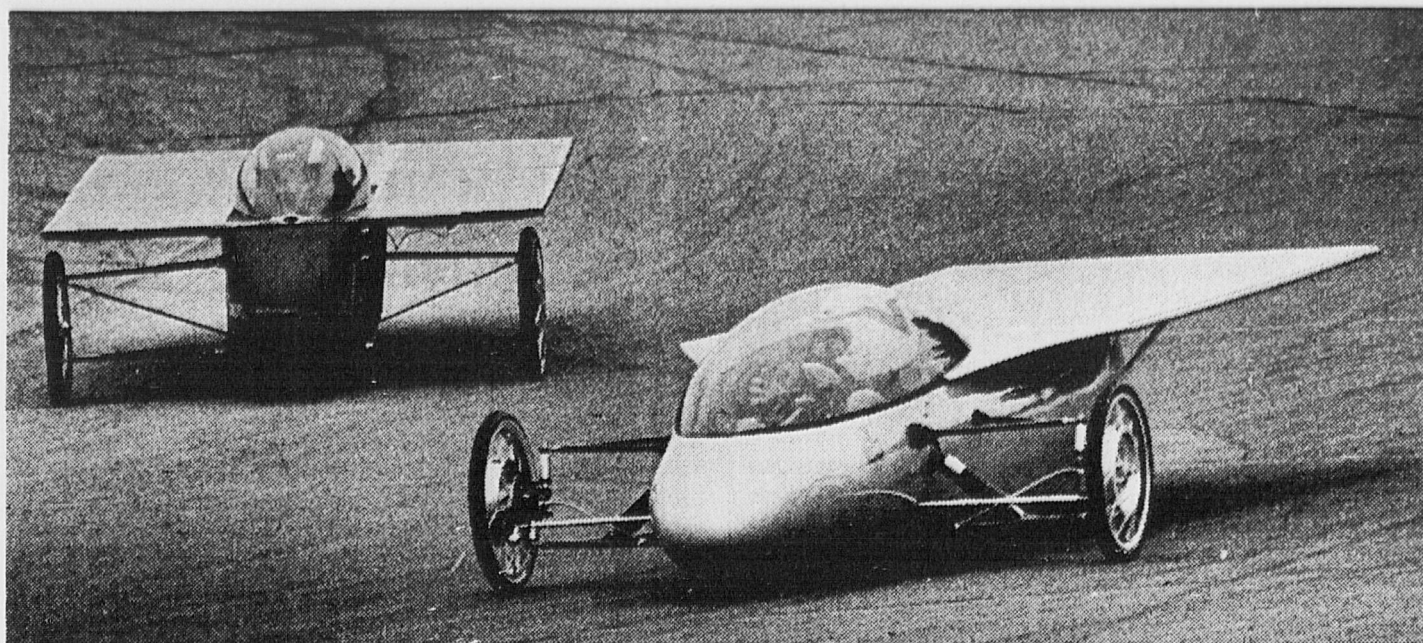
knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatarvakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.
8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

Aurinkoenergialla toimivat kilpa-autot testauskierroksellaan. Autot syntyivät MIT:n ja Dartmouth Collegen oppilaiden yhteistyön tuloksena.

Erityisistunto aseidenriirunnasta

YK:n kolmas aseidenriisuntale omistettu erityisistunto alkoi toukokuun lopulla New Yorkissa.

Kansainvälistä ilmapiiiriä luonnehditaan suotuisaksi nyt kokoontuvalle erityisistunnolle. Keskeisenä taustatekijänä pidetään juuri kokouksen alla järjestettyä Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton johtajien huipputapaamista, jonka yhteydessä luultavimmin vaihdetaan keski- ja lyhyen kantaman ohjusten hävittämistä koskevan sopimuksen ratifiointipöytäkirjat.

Toisaalta monenvälisen aseidenriisuntaprosessin ei nähdä edistyneen suurvaltojen kahdenvälisen neuvotteluprosessin tahdissa.

Monenvälisen aseidenriisuntaprosessin elvyttäminen ja vahvistaminen on teema, jonka Suomi haluaa ottaa esille nyt alkavassa erityisistunnossa. Suomen valtuuskuntaa johtaa pääministeri **Harri Holkeri**.

Holkeri korosti neuvottelujen ja luottamuksen tärkeyttä

Monenvälisen aseidenriisuntaneuvottelujen merkitystä suurvaltojen neuvottelujen rinnalla sekä luottamusta lisäävien toimien käyttökelpoisuutta erityisesti merellisen kilpavarustelun hillinnässä korosti pääministeri Harri Holkeri puhuessaan New Yorkissa torstaina.

Holkeri käytti Suomen pääpuheenvuoron aseidenriisuntaa käsittelevässä YK:n yleiskokouksen 3. erityisistunnossa. Erityisistunto jatkuu 25. kesäkuuta asti.

Pääministeri Holkeri korosti Suomen huolen merellisestä kilpavarustelusta perustuvan sen omiin turvallisuusetiuihin. Lisääntynyt laivastotoiminta pohjoisilla merialueilla on huolestuttavaa.

Holkeri muistutti presidentti Koiviston jo esittäneen, että luottamusta lisäävistä toimita keskusteltaisiin vakauden ja ennustettavuuden lisäämiseksi merialueilla.

Pääministeri Holkeri painotti, että pyrittäessä merellisen kilpavarustelun hillitsemiseen on otettava huomioon niin sotilaalliseen tasapainoon vaikuttavat tekijät, merenkulun vapaus kuin rannikkovaltioiden turvallisuuskin. Suomen mielestä luottamuksen lisääminen voitaisiin aloittaa lisäämällä luotettavaa tietoa siitä, mitä merillä tapahtuu.

Ydinaseet uhkaavat kaikkia, pääministeri Holkeri painotti. Kaikkien valtioiden on toimitava ydinaseiden riisunnan

puolesta ja ydinaseiden leviämisen estämiseksi. Ydinkielto ja ydinaseettomat vyöhykkeet ovat tärkeitä keinoja näihin päämääriin pyrittäessä.

Pääministeri Holkeri muistutti myös tavanomaisten aseiden uhasta kansainväliselle turvallisuudelle. Toisin kuin ydinaseita, näitä aseita käytetään päivittäin eri puolilla maailmaa. Tähän kilpavarusteluun tulisi tarttua sekä koko maailman mitassa että alueellisesti.

Euroopassa - ETYK-prosessin puitteissa - on nähtävissä lupaavia ennusmerkkejä tässä suhteessa Suomen mielestä luottamusta lisäävät toimet ovat raivanneet tietä tavanomaisia aseita koskeville supistuksille. Niiden täytäntöönpanolla ja kehittämisellä on vastakin suuri poliittinen merkitys.

Pääministeri Holkeri korosti, että YK:n erityisistunnon tulisi luoda edellytykset konkreettiselle edistymiselle monenvälisissä aseidenriisuntaneuvotteluissa. Kemiallisten aseiden täydellistä kieltämistä koskevat neuvottelut herättävät eniten toiveita tässä suhteessa.

Kemiallisten aseiden kiellon kiireellisyyttä korostavat tiedot, joiden mukaan näitä aseita on toistuvasti ja entistä laajemmalla mitalla käytetty Irakin ja Iranin välisessä sodassa. Suomen mielestä näitä aseita ei saa käyttää missään olosuhteissa, päämi-

nisteri Holkeri korosti.

Pääministeri Holkeri korosti YK:n merkitystä aseidenriisunnassa. YK voisi auttaa jäsenvaltioita monenvälisen aseidenriisuntasopimusten valvonnassa. Suomen mielestä YK:n tulisi tutkia, mitä mahdollisuuksia on olemassa tällaisten sopimusten valvontaa koskevan tiedoston perustamiseksi YK:n alaisuuteen.

Voluntown, Ct.

"Sävel soi, kokko lumoa, on aika Juhannuksen" laulaa Hannu laulussaan. Mieleemme tulevat eivät ainoastaan juhannukset synnyinseudillamme, vaan myös ne monet hauskat juhannusjuhlat Lindberin rannassa, johon tämä laulu on kirjoitettu.

Nyt kuitenkin jo neljännen kerran, sävel soi ja kokko lumoa toisella puolella Beach Pondia, Tamarack Lodge'la, lauantaina, kesäk. 18 p:nä. Kana Barbecue on 6-8 ill.

Ohjelmaa tulevat esittämään Hannu Mäkipuro ja Ellen Majonen ja tanssimusiikkia huolehtivat Dennis ja Carl Anderson. Kokko poltetaan kello 9:30 ill.

Jos et voi Suomeen mennä juhannukseksi, niin Tamarack Lodge on paikka, missä sinun pitää olla.

Juhlaan ei ole sisäänpääsymaksua. Kana Barbecue hinta on \$10. aikuisilta ja \$5. lapsilta alle 10 vuotiaita. Teidän on parhain tehdä paikakavaraus: Puh. 203-376-0224.

Kaikki mukaan juhlaan Beach Pondille!

-Ja laittakaa muistiin jo, Hannu Mäkipuron viides ulkoilmakonsertti, joka tulee olemaan Tamarack Lodge'la elok. 6 p:nä. Jos haluatte silloin yöpyä Tamarack'ssa niin paikakavarausta otetaan jo nyt.

E.M.

Kettutarhat pulassa

Suomalaisia kettutarhoja uhkaa kova saneeraaminen Suomen turkiseläinten kasvattajien liiton mukaan.

Liiton mielestä Suomessa on tällä hetkellä jopa 11.000 kettutarhaa liikaa.

Ketunnahkojen hintataso on pysynyt maailmalla heikona ja samalla kysyntä on siirtynyt ketuista minkkeihin.

Kettutarhojen saneeraamisella olisi suuri vaikutus alan työllisyyteen suorasti ja epäsuorasti.

Juhannus Celebration

at

Tamarack Lodge, Voluntown, Ct.

Saturday, June 18, 1988

Chicken Barbecue 6 - 8 pm

Adults \$10.00

Children under 10 \$5.00

No admission

Kokko 9:30 pm - Program

Music by Dennis & Carl Andersson

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Tel. 774-3284

Central Village Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on kesäkuukausina (kesä-, heinä- ja elokuussa) avoinna yleisölle passi ym. asioissa maanantaita perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

SUOMALAINEN PAIKANVÄLITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja
VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana
Soittakaa (212) 288-6562
tai kirjoittakaa osoitteella:

FINNISH EMPLOYMENT AGENCY INC.

206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION:
New York, N.Y. 10017

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

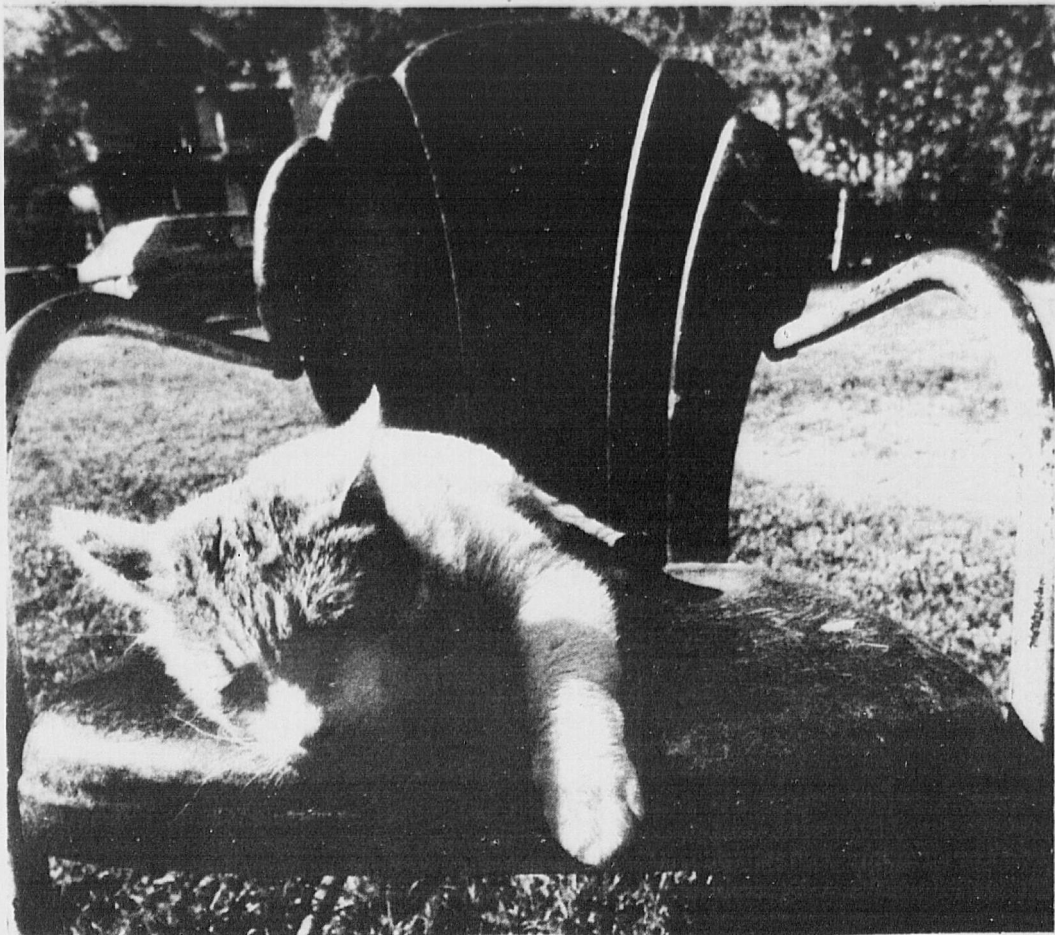
Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Fred huokaa helpotuksesta. Kesäinen sää. Vihdoinkin.

Hyvä tarjolla

Liisa A. Liedes

"Mutta illan tultua, kun aurinko oli laskenut, tuotiin hänen tykönsä kaikki sairast ja riivatut, ja koko kaupunki oli koolla oven edessä. Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja paljon riivaajia hän ajoi ulos eikä sallinut riivaajien puhua, koska ne tunsivat hänet. Ja varhain aamulla, kun vielä oli pimeä, hän nousi, ja lähti ulos ja meni autioon paikkaan; ja siellä hän rukoili." (Markus 1:32-35)

Näissä raamatunjakeissa puhutaan Jeesuksesta. Kun tutkimme niiden sisältöä, tulemme huomaamaan, että Jeesus teki ahkerasti työtä ollessaan maailmassa. Hänellä oli suuri vastuu opetuslapsistaan ja ihmisistä, joiden keskuudessa hän eli päivittäin. Hänellä oli suuri vastuu siitä tehtävästä, jonka hänen Isänsä oli hänelle antanut. Joskin Jeesus oli Jumalan Poika, niin hän kuitenkin eli ihmisenä maailmassa. Hän siis eli rajoittavan inhimillisyytensä puitteissa -vapaaehtoisesti. Mutta hänen käytettävissään oli Jumalan suuri ja ihmeellinen voima.

Jeesus oli yhteydessä Isään -rukouksen kautta! Jeesus rukoili paljon. Jeesus oli täydellisesti riippuvainen Isästä. Hän nöyrytyi Isän tahdon alle - kaikessa. Saadakseen tietää Isänsä tahdon, Jeesus rukoili. Ihmisenä ollessaan Jeesus eli jumalisuuttaan Pyhän Hengen voimassa; hänen elämänlankansa Isään oli rukous. Kaikesta minkä Jeesus teki maailmassa, hän teki rukouksen kautta. Jeesuksen työ oli niin vaativalta, että hän ei olisi, ihmisenä, jaksanut elää ilman rukousta.

Näyttää siltä, että mitä vaa-

tivampi tehtävä, sitä hartaammin Jeesus rukoili. Jeesuksella ei ollut koskaan liian kiirettä viettääkseen aikaa rukouksessa. Päinvastoin, mitä vähempi aikaa erinäisiin tehtäviin, sitä enempi aikaa hän vietti rukouksessa. Mikä valtava opetus meille, nykyajan uskovaistille!

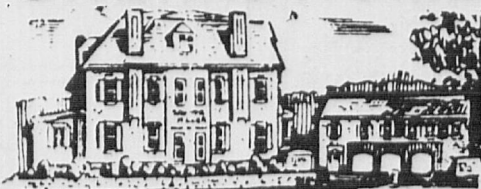
Mitä tapahtui kun Jeesus rukoili? Kun Jeesus rukoili, Isä Jumala lähetti Pyhän Hengen hänen yllensä, "Kun siis kaikkea kansaa kastettiin ja myöskin Jeesus oli saanut kasteen ja rukoili, niin tapahtui, että taivas aukeni ja Pyhä Henki laskeutui hänen päällensä ruumiillisessa muodossa, niinkuin kyyhkynen, ja taivaasta tuli ääni: 'Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun minä olen mielistynyt.'" (Luukk.3:21,22)

Kun Jeesus rukoili, hänen voimansa uudistui niin että hän voi auttaa kaikkia tarpeensa olevia, kärsiviä ihmisiä (Mk. 1:32-35). Kun Jeesus rukoili, hän sai tarvittavan johdatuksen, näyn ja viisauden suorittamiseen tehtävänsä Isän Jumalan tahdon mukaisesti, "Noin kahdeksan päivää sen jälkeen kun hän oli tämän puhunut, hän otti mukaansa Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin ja nousi vuorelle rukoukseen. Ja hänen rukoillessaan hänen kasvojensa muoto muuttui, ja hänen vaatteensa tulivat säteilevän valkoisiksi. Ja katso, hänen kanssaan puhui kaksi miestä, ja ne olivat Mooses ja Elias. He näkyivät kirkkaudessa ja puhuivat hänen poismentostansa, jonka hän oli saattava täytäntöön Jerusalemissa." (Luukk. 9:28-31).

Kun Jeesus rukoili, hän sai voiman käydä ristinkuolemaan, "Ja hän meni ulos ja lähti tapansa mukaan Öljymäelle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. Ja tultuaan siihen paikkaan hän sanoi heille: 'Rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen.' Ja hän vetäytyi heistä noin kivenheiton päähän, laskeutui polvilleen ja rukoili sanoen: 'Isä, jos sinä tahdot, niin ota pois minulta tämä malja; älköön kuitenkaan tapahtuko minun tahtoni, vaan sinun.' Niin hänelle ilmestyi taivaasta enkeli, joka vahvisti häntä". (Luukk. 22:39-43)

Ystävä, rukous on avain Jumalan aarrekammioon! Oletko sinä oppinut käyttämään tätä avainta? Pyydä Isältä oikeaa rukouksen henkeä, Jeesuksen nimessä. Tulet saamaan, kun uskossa pyydät. Jeesus eli Pyhässä Hengessä; hänessä mekin saamme elää Pyhässä Hengessä!

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Kuolleita

Judith A. Jones

ROANOKE, VA - Judith A. (Haapanen) Jones, tri J. Frosia Jones Jr.:n leski, kuoli toukok. 26, 1988 Lewis Gale sairaalassa Roanokessa.

Hän oli syntynyt maalisk. 25, 1928 Fitchburgissa edesmenneiden Hjalmar S. ja Esther M. (Groop) Haapasen tyttärenä. Hänen isovanhempansa olivat pastori Andrew ja rva Mathilda Groop.

Edesmennyt oli Fitchburg High Schoolin kasvatti ja valmistui sairaanhoitajaksi Hartfordin sairaalan sairaanhoito-opistosta, Hartford, Conn.:ssa.

Nuoruusvuosinaan Mrs. Jones oli erittäin innostunut lentämisestä ja oli oman aikakautensa nuorin yksityislennotuvan omistaja.

Kaipaamaan jäi sisko Ethel H. Nopanen, veli Allan T. Haapanen ja setä Herbert R. Groop, kaikki Fitchburgissa; veljen lapset, M. Katherine ja Herbert S. Haapanen Fitchburgissa ja Michael Haapanen, Virginia Beach, VA sekä kaksi veljen lastenlasta. Veli Herbert A. Haapanen kuoli 1957.

Hautajaiset pidettiin Richmond, VA:ssa.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen Elm St. Lähetysseuralle osoitteella: 264 Elm St., Fitchburg, MA 01420.

Anna Wepsälä

KILLINGLY, CT - Anna M. Wepsälä, 91, Cook Hill Road, kuoli kesäk. 1, 1988 kotonaan.

Hän oli syntynyt huhtik. 11, 1897 Suomessa edesmenneiden John ja Katri (Koko) Pitkon tyttärenä ja asui Danielsonissa vuodesta 1945.

Hänen aviomiehensä George Wepsälä kuoli lokak. 11, 1970.

Edesmennyt kuului St. John Lutheran kirkon seurakuntaan ja sen suomalaiseen omeluseuraan.

Kaipaamaan jäi tytär Evelyn Knowlson, Danielson sekä kolme lastenlasta.

Tillinghastin hautaus-toimisto, 433 Main St., Danielson, huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui South hautausmaahan Brooklynissa.

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

WINSLOW P. MAY johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 726-1509

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR R. NORGREN

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Korkeat vieraat pysyttelivät ensimmäisen Suomen vierailupäivän omissa oloissaan valtion vierailutalossa Munkkiniemessä. Kuva presidentti Reaganista, Nancy Reaganista sekä rouva Tellervo Koivistosta on otettu saapumisyönä Helsinki-Vantaan lentokentällä.

REAGAN ... jatkoa sivulta 1

maan kaikki poliittiset vangit. - Kansainvälinen turvallisuus on todellista vasta kun ihmisoikeuksia kunnioitetaan, presidentti Reagan sanoi puheessaan.

Shultz suositteli

Presidentti Reagan valitsi Suomen välilaskupaikakseen matkalla Moskovaan mitä ilmeisimmin paljolti ulkoministeri George Shultzin kehujen perusteella. Shultz on jo usein nähty vieras Helsingissä. Tälle vierailulle hän saapui päivää muuta seuruetta myöhemmin jouduttuaan ensin selvittämään Panaman tilannetta. Hän tapasi erikseen Suomen ulkoministeri Kalevi Sorsan.

Reaganin Suomen vierailua sävyttivät tiukat ja hyvin mitatut turvatoimet. Hänen turvallisuudestaan pitivät huolta amerikkalaiset turvamiehet, suomalaiset poliisit ja puolustusvoimat. Tarkkoja lukuja turvamiesten määrästä ei ole, mutta luku liikkuu mieluummin tuhansissa kuin sadoissa.

Reaganin vierailu ei erityisemmin kuohuttanut tunteita, mikä johtui varmaankin matkan luonteesta. Aseidenrajoitusneuvotteluissa tapahtuneet edistymiset ovat Suomessakin otettu ilolla vastaan.

Ensimmäinen kohu syntyi siitä, kun eräältä Tiedonantaja-lehden toimittajalta evättiin pääsy seuraamaan vierailua. Eväämisen syytä ei ole ilmoitettu. Helsingin Sanomalehtimiesyhdistys on paheksunut asiaa.

Aivan ilman mielenosoituksia vierailu ei sentään sujunut. Jo Reaganin saapumisen aikaan joukko nuoria osoitti mieltään USA:n lähetystön ulkopuolella.

Suomi maailmakartalle

Huippupolitiikkojen vierailutukevat maailmalla käsitystä, että vierailun kohteeseen ehkä kannattaa muidenkin tutustua.

Suomen ulkopolitiittisen perusasenteen vuoksi maa edustaa lähinnä puolueetonta maaperää, jolla sitten voidaan neuvotella sopimuksia ja allekirjoittaa päätösasiakirjoja.

Maailmassa tarvitaan sellaisia paikkoja.

Gorbatschovin on määrä tehdä virallinen ensivierailu Suomeen tämän vuoden lopulla. Jos molemmat suurvaltojen johtajat käyvät Suomessa kehumassa maan erinomaisuutta, saattaa Suomen kansainvälinen maine nousta hyvin korkeisiin lukemiin. Ehkä se merkitsee jotain YK:n pääsihteerinkin vaaleissa.

Juuri Reaganin helsingissä viettämän kolmen vuorokauden aikana tapahtui monia huippukokouksen kannalta merkittäviä asioita.

Sekä Yhdysvaltain että Neuvostoliiton parlamentit vahvistivat keskimatkan ja lyhyen kantavuuden ohjusten poistamista koskevan INF-sopimuksen.

Halpa dollari houkuttelee

Pitkään halpana pysytellyt dollari on houkuttellut miljoonittain ostohaluisia ja entisiä ostokykisempiä matkailijoita Yhdysvaltoihin. Halvan dollarin maa odottaa tänä vuonna lähes 12:ta miljoonaa vierailijaa, kirjoitti viikkolehti Time äskettäin.

Matkailuviranomaist kertovat Timelle, että he odottavat tänä vuonna 1.4 miljoonan matkailijan lisäystä viime vuodesta, mikä heidän mukaansa merkitsee noin 10.7 biljoonan dollarin pirstysruisketta amerikkalaiseen talouteen.

Kauppiaat New Yorkista Beverly Hillsiin hierovat tyytyväisinä käsiään, kun japanilaiset ja muut ulkomaiset matkailijat tungeksivat yleisyystuotteiden keskellä ja kattavat usein enemmän kuin puolet myynnistä, Time kertoi.

Skp:lle uusi puheenjohtaja

Kansanedustaja Jarmo Wahlström valittiin odotetusti Suomen kommunistisen puolueen uudeksi puheenjohtajaksi. Valinta suoritettiin puolueen keskuskomiteassa.

Samassa kokouksessa puolueella valittiin uudeksi pääsihteeriksi entinen varapuheenjohtaja Heljä Tammisola ja uudeksi varapuheenjohtajaksi Aarno Aitamurto.

Uuden puheenjohtajan mukaan skp:n tappiot talousseikkailuissa voivat nousta jopa 20-30 miljoonaan markkaan. Tarkkaa määrää ei pystytäkään antamaan ennen kuin sijoitukset on purettu.

1,024 lähetystyöntekijää

Suomen eri kirkkoilla oli viime vuoden lopulla yhteensä 1,024 lähetystyöntekijää eri puolilla maailmaa Suomen lähetysneuvoston keraamien tietojen mukaan.

Noin 60 lähetystyöntekijöistä on luterilaisen kirkon lähettämiä ja loput vapaiden suuntien lähettämiä.

Afrikassa ja Aasiassa lähetystyöntekijöistä oli 44 prosenttia kummassakin maanosassa. Euroopassa oli joka kymmenes.

Suurimmat yksityiset maat olivat Tansania 122 ja Kenia 103 lähetystyöntekijällä.

Lättähatut historiaan

Toukokuun 28. päivänä siirtyivät Valtionrautateiden lätähätkä historiaan.

Viimeiset vuoronsa lätähätkä ajoivat Itä- ja Pohjois-Suomen paikallisliikenteessä.

Lättähatut eli kiskoautojunat otettiin käyttöön vuonna 1954. Vähitellen ratojen sähköistys työnsi lätähätkä Itä- ja Pohjois-Suomeen.

Valtionrautateiden mukaan lätähätkä olivat rakkaita, mutta erittäin kalliita.

Sankka joukko Amerikan ystäviä oli kokoontunut Helsinki-Vantaan lentokentälle saattamaan Reagania. Virallisesti seremonioihin osallistuivat mm. presidentti Koivisto ja ulkoministeri Sorsa.

Historic sites near FinnFest USA '88

Following are some of the important sites that you should attempt to see during FinnFest USA '88 next July 8-10 or anytime you will be visiting in the area.

NEW SWEDEN VILLAGE, Bridgeton, New Jersey is the site of a planned permanent working village replica of the life of the Swedish and Finnish settlers in their log cabins.

C.A. NOTHNAGLE LOG HOUSE, Gibbstown, New Jersey. The home of the oldest log cabin in the United States, believed to have been built shortly after the first Swedish settlers arrived in America. The date is not definitely known but because of the type of structure and typical Swedish-Finnish construction, combined with the history records of that time, we know the Swedes' first colony was begun in March of 1638. The log cabin is attached to the home of Doris and Harry Rink. Since they reside at the historic site the cabin is generally available for tours and visitors daily.

FINNISH MONUMENT in Crozer PA. Sculpted by Finland's famous Wäinö Aalto-

nen. The monument was given by the Finnish government to the people of the United States in memory of the first Finnish settlers in the Delaware Valley. The monument is located on land remaining from a Finnish plantation in an area designated Finland on old maps.

MORTON HOMESTEAD, built by the great-grandfather of John Morton, signer of the Declaration of Independence. John Morton's great-grandfathers on both his mother's and father's side were Finns from Finland, Sweden. There is another log cabin being restored on Creek Road, Upper Darby, which also might have belonged to someone in the Morton Mortonson family (also known as Martti Marttinson).

FINNS POINT, NEW JERSEY, site of the Swedish log fort Elfsborg and the homes of early settlers. Fort Mott was established during the Civil War to protect the Delaware River.

GREENWICH VILLAGE and site of the oldest log granary preserved by the Swedish Historical Society of South-

ern, New Jersey.

NEW CASTLE, DE and the strand along the Delaware River. In 1651 the Dutch built a fort to harass the Swedish colony in Fort Christina. This was surrendered to the Swedes in 1654 upon the arrival of a large ship the Orin (Eagle) from Sweden with 250 colonists, many of whom were Finns and settled at New Castle. These same people were part of the congregation of the first church at Crane Hook and the newer Old Swedes Church as were also settlers on the New Jersey side of the Delaware River who attended church by crossing the river in a long boat called a church boat.

FORT CHRISTINA, Wilmington, Delaware. Site of the first landing of the settlers in 1638.

OLD SWEDISH CHURCHES

● **Holy Trinity Episcopal Church**, 7th & Church Sts., Wilmington, DE 19801. Under the guidance of Rev. Eric Bjork, a stone church was built and dedicated 1698 to replace the first log church built at Crane Hook. Communion silver from 1718 is still used

on special occasions. The Protestant Episcopal Church took jurisdiction in 1791. Commonly called Old Swedes Church.

● **Trinity Episcopal Church**, 208 Kings Highway, Swedesboro, NJ 08085. Known as the Racoon Church built in the town Racoon. The log church dedicated in 1705 was burned down during the Revolutionary War and replaced by a brick building in 1784. The Episcopal Church took jurisdiction in 1786. Parish records date back to 1713. Open by appointment.

● **St. George Episcopal Church**, (Route 49), 305 West Broadway, Pennsville, NJ 08080. Red brick building dedicated 1714. A red granite tablet was erected in the church yard in 1938 and dedicated to the first colony of settlers of Finnish blood. Church open only during services.

● **Gloria Dei Episcopal Church**, Delaware Ave. & Christian, Philadelphia, PA 19147. Located in Penns Landing area known first as WICACO. The oldest church building in Pennsylvania was built under the guidance of Rev. Anders Rudman, one of the three Swedish pastors sent by the King of England. The congregation first met in a log church built on nearby Tinicum Island and later a log structure just south of the present brick church. The baptismal font was brought from the Tinicum Church. Church passed to Episcopalians in 1843. Services held once a month in Swedish. Church open for tours.

● **St. James Episcopal Church**, 6838 Woodland Ave., Philadelphia, PA 19142. St. James of Kingsesing dedicated 1762. The large church with other buildings and a cemetery occupy a whole city block. Both the church and Parish House are built of large stones with small stones inserted in the mortar creating a unique dot-dot-dash-dash

pattern.

● **Christ Episcopal Church**, River Road, Bridgeport, PA 19405. Established 1760.

● **St. Gabriel's Episcopal Church**, Box 396, Douglassville, PA 19518.

● **St. Mary Anne's Episcopal Church**, 315 South Main St., North East, MD 21901. Established as North Elk Parish in 1706 with Rev. Jonas Aur'en from Varmland, Sweden as the first Rector of a congregation of English, Finnish and Swedish worshippers. The silver communion service dates from year 1716, a legacy from Queen Anne of England. Church open only during services.

FinnFest USA

Friberg on Finland

RAIVAAJA received a post card from Eino Friberg while he was in Finland recently for the release of his translation of the *Kalevala*. He writes:

"Finland is even more than I expected. So clean, airy, lively, and strong.

Yours truly, Eino."

Yesterday - at press time - the RAIVAAJA bookstore received a sample copy of Eino Friberg's translation of the *Kalevala*.

RAIVAAJA will be receiving a shipment of books, so if you wish to reserve your copy now, write to RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600. More on how to order Friberg's *Kalevala* in next week's paper.

Fitchburg, MA

- Anton P. "Tony" Ahola, 57 High St., observed his 85th birthday on May 31.

- FACS director Olavi Tasula and his wife Sirkka are home from Burbank Hospital.

- Dr. Edwin T. Holmes is now a resident of Keystone Nursing Home in Leominster.

FinnFest '88 Program Update

Our program continues to evolve most satisfactorily. While there still are spots which have not been confirmed, we do feel that we will have a good and extensive program, offering something for everybody. A complete listing will be available in mid-June. These, however, are some of the items you may wish to consider (the times are still under revision.)

Our **Opening Ceremony** is scheduled for Friday, 6:00 p.m., even though our activities will have started much sooner. The reason is to accommodate those who are unable to get off earlier. Specially featured are folk dancers from Vantaa and Hyvinkää in a traditional "Hääpururi."

The **Friendship Celebration** is scheduled for Saturday, 3:00 - 5:00 p.m. This is the high point of our celebration. Our traditional procession is reserved for this occasion. Toolo Brass and the Atlantic Brass Band are among the performers.

A number of dignitaries will be joining us in our activities. Since several have not yet been able to give a final confirmation of their schedules, I shall mention only Finnish Speaker of the Parliament, Matti Ahde, who will head the Finnish delegation. As of this date, the delegation has not been "finalized" but we do know that Academician Grano has agreed to be our main speaker and Bishop Vikström will conduct the Finnish Church

Service. Ambassador and Mrs. Rantanen, Consul General and Mrs. Lassila, and many familiar Embassy and Consular personnel will join us. We also expect a number of Americans to come to help us celebrate the Finnish-American Year of Friendship.

How could I describe our drama offering? *Pathway to the New World* (Polku Uuteen Maailmaan) has been written, directed and produced specially for FinnFest USA 1988 by Gale Sheaffer, of the Covered Bridge Theater Company, a local professional organization of long standing and fine reputation in our community. It is an anthology, based on the recorded experiences of Finnish-Americans in the Delaware Valley. It highlights their cultural and literary heritage with emphasis on their music and the *Kalevala*.

I have yet to mention the *Chester Monument*! Several people have requested a ceremony there and we have arranged for one on Saturday, 11:00 a.m. Some will go there directly, others are choosing a minitour which will bring them to the Monument at 10:45. (a: The First Landing site with Swedish Monument-"Old Swedes" Trinity Episcopal Church; b: Exploring John Morton's environment in Ridley Park; c: visiting the Nothnagle cabin, oldest log cabin in the US - built by a Finn - and meeting

two special "Friends of Finns," Harry and Doris Rink, who own the old house.)

Finns like to eat. The University has promised that some ethnic foods will be available at all times at the Amber Lantern pub, in the Tori area. The banquet and smorgasbord are more festive occasions. The "Delmarvelous chicken" picnic in the stadium area is designed to feed several thousand people.

Closing Ceremony will be held indoors, in Room 101 Clayton Hall, on Sunday at 4:00 p.m., and will mark the official end of the jubilee.

Since a great number of people will remain in the area at least overnight, the Karelia Ensemble has promised to give us a complete concert on Sunday at 8:00 p.m. This is a free event for registered participants.

At this point, I have not run out of material, only "steam". The final and complete update will be available in mid-June.

All registered participants will receive a pin-on name tag. PLEASE wear it each day and do not lose it, because your tag will identify your status.

For inquiries, please contact us at 1752 Dixie Line Road, Newark, DE 19702, 302-368-1001 (Viola) or 302-731-4207 (Silvia).

Silvia Tammisto Zsoldos
President
FinnFest USA '88

Two interesting articles -

"The Finns of Fitchburg"

by Christopher Kenneally

in *Central Massachusetts Business Digest*, March 1988
\$2.00 a copy

"Saima Park" by Andrienne Clark

in *Nashoba Valley Magazine*, May/June 1988
\$1.50 a copy

Available from RAIVAAJA
P.O. Box 600 (147 Elm St.)
Fitchburg, MA 01420-0600

To order by mail, add \$1.00 postage and handling for each magazine.

Stars in Summer

What do Luciano Pavarotti, Eartha Kitt, Viktoria Mullova, Carlos Santana, the Royal Philharmonic Orchestra and Ornette Coleman have in common?

One thing at least. They are all appearing this summer in Finland. For we Finns do know how to live it up in summer.

Since the 1960's we have been having a kind of festival boom, the like of which it is hard to compare with anywhere else—at least when you think about our population. Music is where this flourishing culture has sprouted the most, and has at the same time been the most visible abroad.

All this has been underpinned by increasing wealth

at home, an enormous increase in free time and a conscious internationalism.

It is symptomatic that the renowned Pori Jazz Festival should be among the pioneers of our artistic summers. When the first one was held in 1966 it could only take its example from the Jyväskylä Summer which was more reminiscent of a summer university event.

But then partly because of Pori's jazzy example the now nationwide swathe of summer festivities has been built.

This year for instance will hear no less than 15 internationally important musical events. Opera, jazz, chamber music, rock, modern and folk

music. And besides all this there will be 50 odd other events pulling in the crowds from home and abroad.

One pillar that ensures both the quality and the quantity of these happenings is business sponsorship. Companies finally woke up this decade to the market value of financing these activities. More fuel for the festival arrangers in the past couple of years has come from the cheapening of the dollar, which has enabled them to sign up some international megastars.

Offsetting this, though, the government has put its spoke in the festival wheel by enforcing a couple of years ago a special income tax clause which effectively almost doubles the cost of the fee to the artiste. In other ways too, the government adheres to a highly frugal line when it comes to festivals, putting up only a few million of the tens of millions in costs to finance the whole series.

In terms of budget, the Savonlinna Opera Festival towers above the rest, its last year's operations mopping up Fmk 15 million. To protect itself the festival set up a company with the main purpose of marketing every summer's events.

Although the bigger festivals are organized on business lines the majority are still founded on the traditional Finnish "let's do it together" spirit - cultural sisu.

The most fundamental competitive trump of the summer culture mill though is choice. As writer, film director and now MP, Jörn Donner puts it: "Art is culinary in a way. Restaurants that don't change their menus are boring."

Hannu Lahtonen
FBR

Finland's main summer music events

- Joensuu Song Festival, June 20-25
Info: +358-73-201 200
 - Jyväskylä Arts Festival, June 27-July 7
Info: +358-41-615 624
 - Savonlinna Opera Festival, July 2-31
Info: +358-57-226 84
- A must for music lovers is the Savonlinna Opera Festival, one of the oldest in Europe. For the first time in history the central opera of China will tour the west, playing western music. At Savonlinna they will pay homage to Puccini's *Madame Butterfly* and Bizet's *Carmen*.
- Pori Jazz, July 9-17
Info: +358-39-121 24
- Pori's international Jazz Festival swings into its 23rd year. Cream of this year's crop of boppers include Carlos Santana, Wayne Shorter, George Benson, Joe Zawinul,

- Eartha Kitt, Herbie Hancock and Irakere.
 - Kuhmo Chamber Music Festival, July 17-31
Info: 358-86-520 936
 - Kaustinen Folk Music Festival, July 17-24
Info: +358-68-611 252
- Kaustinen is one of the main folk events in Europe. Eight days and nights of the whole world of people's music.
- Time of Music - Viitasaari, July 20-28
Info: +358-46-23 195
 - Lahti Organ Festival, August 1-7
Info: +358-18-23 190
 - Turku Music Festival, August 16-20
Info: +358-21-519 450
 - Tampere Theatre Summer, August 16-21
Info: +358-31-110 992
 - Helsinki Festival
Info: +358-0-659 688

Sports

Annual Reipas meet July 3

FITCHBURG, MA - Reipas Athletic Club will present the 74th annual Summer Festival Track and Field Meet on Sunday, July 3, at the Finnish Memorial Field at Saima Park.

Field events begin at 9 a.m. with women's javelin followed by the men's javelin, women's shotput, men's shotput, women's high jump, men's high jump (starting at 5' 4"), women's long jump, women's discus, men's discus, men's long jump, men's/women's triple jump, men's hammer, and men's 35 lb. weight.

Track events for men and women start at 10 a.m. with the 110 m hurdles/100 m hurdles trials followed by 100 m trials, 800 m, 1500 walk race, 110 m HH/100 m hurdles finals, 100 m finals, Paavo Nurmi Classic mile run, 400 m, 1500 m masters & open, 3000 m.

There will be junior events for the following age groups: eight and under, "Kids Fun Run": nine and 10 year olds, broad jump, 100 yard dash, 440 run; 11 and 12 year olds, same events as above; 13 and

14 year olds, broad jump, high jump, 100 yard dash; 15 and 16 year olds same events as above.

The facilities of the Finnish Memorial Field include a six-lane 350 meter stone dust surfaced track and concrete throwing circles. A sauna and shower is available.

The director of the meet will be Chris Woods of Fitchburg. Other meet officials include Robert Girouard, Robert Dungan, Richard Mulligan, Ed Gastonguay, and Irving White.

For more information about the meet, contact Chris Woods, 517 North St., or write: Reipas Athletic Club, P.O. Box 2231, Fitchburg, MA 01420. Reipas Athletic Club was founded in Fitchburg in 1903.

Kalenteri

CALIFORNIA

- June 22 - Male Choir of Hämeenlinna, Finland, in concert, Fulton Jr. High School, Van Nuys.
- June 25 - Midsummer celebration at the L.A. Finnish Center, 10701 Magnolia Blvd., No. Hollywood.

CONNECTICUT

- June 11 - Spring Dance, 8 pm, Sampo Hall, Rt 169, Canterbury. Music by Ed Hendela.
- June 18 - Juhannusjuhlat, Tamarack Lodge, Voluntown. Chicken barbecue 6-8 pm, program & kokko at 9:30 pm. dancing 9-1 am. For barbecue reservations, call 376-0224.
- June 19 - International Festival 10 am - 5 pm Chelsea Park, Norwich. Food & programs from 12 countries. Finnish-American Heritage Society participant.

DELAWARE

- June 3-July 31 - "Art by Design: Reflections on Finland". A presentation of Finnish modern design. Hagley Museum and Library, Wilmington.
- July 8, 9 & 10 - FinnFest USA '88, University of Delaware, Newark.

MAINE

- June 19 - Monthly meeting of Finnish American Heritage Society of Maine, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Final planning, rehearsals of Finnish Friendship Day. Coffee social.
- June 19-25 - Finnish American Friendship Week in Maine.
- June 25 - Finnish American Friendship Day, Oxford Hills High School, South Paris. Open to the public. Opening ceremonies 1 pm. Singing, concerts, folk dancing, readings, exhibits of Maine artifacts, Finnish items and history, meet Maine authors of Finnish descent, sales of coffee and pulla, souvenirs. Dinner at 4:30 pm. Dance at 8 pm. Plenty of parking.

MASSACHUSETTS

- June 11 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi-Lites.
- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Demond Pond, Rutland. Music by Kurt Bischoff.
- June 12 - Finnish American Club of Saima annual chicken barbecue and ice cream social, Saima Park, Fitchburg.
- June 14 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.
- June 18 - Pancake Breakfast & Sale, 9 am-12 noon, Finnish American Club of Rutland (F.T.S.S.), Sovittaja Park, Demond Pond, Rutland. Craft and flea market tables. Everyone welcome.
- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg, Mass. Music by Dori Wells Duo.
- July 1, 2, & 3 - 82nd Finnish Summer Festival, Saima Park, Fitchburg.

MICHIGAN

- June 15 - Senior Citizen Luncheon, noon, Finnish Center, Farmington Hills.
- June 16 - Finnweavers at 11 am Finnish Club at 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

MINNESOTA

- June 11 - 12 - Finnish Days at Ironworld, Chisholm.
- June 12 - "Sisu Finnish Festival" at Embarrass, call (218) 984-2672 for further info.

PENNSYLVANIA

- May 7 - August 28 - Sea Finland exhibition, a profile of Finnish maritime from prehistorical time until today, Port of History Museum, Philadelphia.

All programs subject to change

Exchange Rate

1 Finnish mark=\$0.251 US
\$1 US=3.984 Finnish marks
as of June 7

Finnish American Club of Rutland

The Finnish American Club of Rutland has chartered a bus to FinnFest in Delaware. The bus will leave from Paxton, Mass., on Friday morning July 8 and return on Sunday evening July 10.

The cost for a round trip and two meals is \$79.00. Four seats are available.

A Quebec city, four day trip is planned for September 29, 30, and October 1, 2. A limited number of seats are available on this trip. For more information call or write -

Raymond Kauppila, 120 Holden Road, Paxton, Mass. 01612. Tel. 795-0163.

FOSTER

INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone: 827-5909

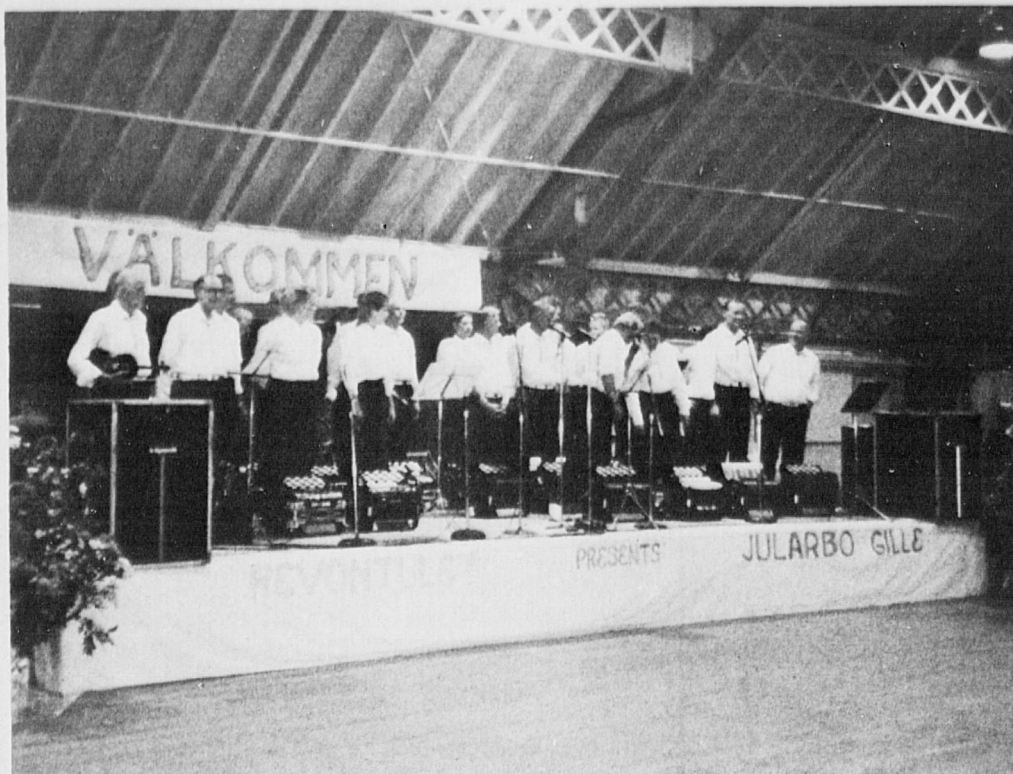
Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

Welcome to FinnFest USA '88
at the University of Delaware
in Newark, Delaware July 8, 9 & 10
FinnFest '88, Incorporated
1752 Dixie Line Rd, Newark, DE 19702

Jularbo Gille in Fitchburg

Jularbo Gille in the Fitchburg Senior Citizens Center.

Photos by Joyce Hannula

Kaija Pesonen tries one of her winnings in the drawing.

Revontulet members Lloyd Hannula (left) and Barry Heiniluoma mixing the punch.

This young sailor seems to have lost his ship.

FITCHBURG, MA - The Revontulet Dancers sponsored the Jularbo Gille, an accordion orchestra from Avesta, Sweden, in a concert and dance on May 21 at the Senior Citizens Center. Over 300 people attended this celebration in honor of the 350th anniversary of the arrival of the Swedes and Finns in America.

The evening's program consisted of a welcome by master of ceremonies Winslow Paa-janen, selections by Jularbo Gille directed by Kurt Holm-lund and featuring accordionists Sara Akesson and Haidi Gustavson and vocals by Gunilla Larsson, and folk dancing by Revontulet directed by Leena Kokk and accompanied by Nils Lundin.

After the program there was general dancing to music by Jularbo Gille with Nils Lundin. Refreshments included coffee and coffeebread, punch, cheese and crackers.

In a drawing for prizes, Francis Walsh of Westminister, Mass. selected the top prize of a round trip Finnair ticket to Helsinki.

A grant from the Massachusetts Arts Lottery, as administered by the Fitchburg Arts Lottery Council, helped to support this program.

The God Bomb

We built a better bomb today. It'll blow the whole darn world away.
Better build a hundred more cause the Russians might build three

or four. (Can't let 'em blackmail us.)

But we got something in the works that'll just take care
of those Russian jerks.

It'll blow up the sun, blow up the moon and blow up all the
planets too - the solar system bomb. That oughta scare 'em.

Yes we'll build a better bomb. We'll build a better bomb
To make the world safe for democracy. Cause it's better dead
than red - keep that idea in your head - and it's good for
the economy.

But I suppose the day will come when the Russians have one too
by gum.

Then the solar bomb won't be enough. We'll have to start
playing really rough - blow up the universe! Call it the
God Bomb!

It'll kill every Commie Red. It'll kill the living and the dead.
We'll have the ultimate victory; we'll blow up all eternity!
And everything that is or was or evermore shall be.

And the best part of it is, you see, we got first strike
capacity.

The Russians can't build a God Bomb. They're atheists!

Bob Rantilla

Language and culture seminar at Suomi

HANCOCK - A one-week seminar on Finnish language and culture will be offered at Suomi College July 23-28.

The seminar will feature Seija Levelä-Johnson as the language teacher. She studied at the University of Turku in Finland and has more than 10 years of teaching experience in the U.S.

Also featured will be Dr. Börje Vähämäki, a professor of Finnish language and literature at the University of Minnesota, and Dr. Marsha Penti, instructor of Finnish Studies at Suomi.

Besides language and literature, the seminar will feature Finnish culture, history, geography, and folklore.

Workshops are scheduled in genealogy, weaving, folk singing, folk dancing, and playing the kantele. Also included are tours of Finnish settlements in the Keweenaw and Finnish foods.

The seminar is open to adults and children age 8-14 accompanied by an adult. Children's programs supervised by a teacher experienced in Finnish studies will be held separate from adult programs.

Participants can commute or stay in Suomi's new Finlandia Residence Hall. For details and costs write to Dr. Marsha Penti, Suomi College, Hancock, Mich., 49930, or call (906) 487-7273.

Suurlahjoitus Lehtiseltä

\$100,000 eläkeläiskeskuksen
rakentamiseen

NEWPORT, NH - Kaarle Hjalmar Lehtisen \$100,000 lahjoituksen turvin Newportin eläkeläiset ovat päässeet uuden eläkeläiskeskusensa rakennuspuuhiin.

Parisen viikkoa sitten Lehtinen, 95, ojensi suurennetun kopion lahjasekistään kotikaupunkinsa senior-kansalaisten johtohenkilöille Larry Zullole ja Paul Johnsonille.

Newportin kaupungin liikkeenhoitaja Robert Horne, joka oli huolehtinut lahjoitusta koskevista järjestelyistä, seurasi toimitusta noin 25 innokkaan eläkeläisen kanssa.

Lehtikuvauksen jälkeen Lehtinen sai vastaanottaa runsaat kättentaputukset kaikilta läsnäolijoilta.

Horne kuvasi päivää todella ihanaksi ja sanoi eläkeläisten suuren toiveen vihdoin täyttyvän. He ovat jo pitkään olleet uuden ja paremman keskuksen tarpeessa, joten lahja otetaan vastaan iloisin mielin.

Newportin alueen eläkeläisten keskus toimii nykyisellään Sunapee Streetillä sijaitsevan kaupungin virastorakennuksen kellaritiloissa.

Lahjoituksen turvin voidaan ostaa entinen South Main Streetillä sijaitseva Violette's Market kauppa. Lainaa joudutaan ottamaan noin \$97,000,

HYVÄ ALKU: Kaarle Hjalmar Lehtinen (toinen vasemmalta) ojentamassa Newportin Senior Citizens' -ryhmän johtajalle Paul Johnsonille \$100,000 lahjasekkinsä suurennettua kopiota. Lahjoitus avasi Newportin eläkeläiskeskuksen rakennusrahaston. Edessä vasemmalla kaupungin liikkeenhoitaja Robert Horne, Lehtinen, Johnson ja kaupungin valtuutettu Larry Zullo, joka tulee johtamaan rahastoa.

ja toiset \$100,000 tarvitaan korjaus- ja kunnostustöihin. Nämä määrät kerätään lahjoitusten muodossa.

Tämä on jo neljäs suurlahjoitus Lehtiseltä.

Kaksi ensimmäistä meni Suomeen, Siirtolaisuusinstituutille ja Suomen Sotaveteraaneille, kolmas Minnesotan yliopiston tiloissa toimivalle Immigration History Research Center'lle.

Matkanjärjestäjien lupaukset ennenaikaisia:

Vanhaan Valamoon ei ehkä pääse

Suurella kohulla markkinoidut Valamon risteilyt saattavat muodostua melkoiseksi pluffiksi. Neuvostoliiton matkailutiedotustoimiston Intouristin mukaan vielä ei ole varmaa, pääsevätkö turistit luostarialueelle lainkaan.

Yhden matkan järjestävä Etumatkat vakuuttaa, että pääkirkkoa lukuunottamatta Valamon saarella voi käyskennellä vapaasti. Toinen matkan järjestäjä Finnsov lupaa myös enemmän kuin mikä on varmaa.

Jos matkanjärjestäjän lupaukset eivät pidä paikkaansa, voi ainakin osaa rahoistaan vaatia takaisin, kerrotaan Suomen kuluttaja-asiamiehen toimistosta.

Alkuvuodesta tuli tieto, että suomalaiset vihdoin pääsevät

Valamoon. Matkat saatiin nopeasti loppuun myydyiksi, kertoo Finnsov. Samoin yhden ainoan matkan järjestävä Etumatkat on jo kauan saanut myydä ei-oota.

Finnsovin esite mainostaa Laatokan risteilyjä lausein "Vihdoin Vanhaan Valamoon! Unohtumaton luostari ja Karjalan kauniit vesistöt avautuvat tänä kesänä suomalaismatkailijoille."

Ristelyhintaan kuuluu Finnsovin mukaan mm. koko päivän tutustuminen Valamoon. Päivi Mäkinen Finnsovin asiakaspalvelusta kertoo, että laiva jää seitsemän kilometrin päähän pääluostarista. Neljä tuntia on varattu kävelyretkeen, jonka aikana tutustutaan mm. skittoihiin ja luostarin maastoon. Toinen neljä tuntia menee laivaretkkeen, jonka aikana käydään mm. luostarin hautausmaalla ja Erakkosaaressa.

-Rantaudumme pääsaarelle kuuden kilometrin päähän luostarialueesta, kertoo Etu-

matkojen markkinointipäällikkö Pekka Paukkonen.

Etumatkojen kävelyretki saarella kestää viisi tuntia. Paukkonen sanoo, että restauroitavaa pääkirkkoa lukuunottamatta kaikkialle pääsee luostarialueella.

-Näin meille on vahvistettu, kertoo Paukkonen.

Intourist tinkii vielä

Jotain vikaa tiedonkulussa täytyy olla, sillä Neuvostoliiton matkailutiedotustoimisto Intouristin mukaan mahdollisuudet tutustua luostarialueeseen ja mm. skittoihiin ovat vielä selvittämättä.

-Todennäköisesti joudumme tinkimään paikallisten viranomaisten kanssa, mitä saa näyttää, kertoo Leena Vtovina Intouristin toimistosta.

-Asia varmistuu vähän ennen risteilyä, kesäkuussa.

Ortodokseja varoitettu

Esittelijä Jukka Kaakkola Kuluttaja-asiamiehen toimistosta pitää Valamon matkojen mainostamista harhaanjohtavana, jos matkailijat eivät pääsekään luostariin.

-Maihin astuminen Valamon saarelle ei riitä täyttämään matkasta annettuja lupauksia, sanoo Kaakkola.

Jälkeenpäin matkailijan on mahdollista saada osa rahoista takaisin. Seuramatkaehtojen mukaan viimeistään 30 päivää ennen matkaa tehty peruutus oikeuttaa saamaan kaikki maksetut rahat takaisin. Syytä ei tarvitse ilmoittaa.

Lahden ortodoksinen seurakunta on jäsenlehdessään varoittanut, että Valamon saarelle ei pääse lainkaan. Kirkkoherra Olavi Merras kertoo varmistaneensa asian Venäjän kirkolta sekä neuvostoliittolaisilta viranomaisilta muutama viikko sitten.

Tarja Kuikka
(SS)

Unohtumaton Vanha Valamo avaa porttinsa suomalaisille matkailijoille, lupaa Finnsovin esite. Samaa lupaa myös Etumatkat.

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleen myymiä halutaan

MOODY'S DINER and CABINS

Erikoisia päivällisiä
Curb- palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 ip. Elm St. Lähetyskirjon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

★

Tanssit Sovittajan Puistossa, Rutland, MA:ssa, lauantaina, kesäk. 11. p:nä klo 8 - 12 yöllä. Kurt Bischoff huolehtii musiikista. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, kesäk. 11. p:nä klo 8 - 12 yöllä. Hi Lites soittaa. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Tanssit

Sovittajan Puistossa

Demond Pond, Rutland, MA
Lauantaina, kesäk. 11 p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Kurt Bischoff soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Rutland
(F.T.S.S.)

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Suomalaisen kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, toukok. 31. p:nä Elm St. Lähetyskirjon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburgissa.

Varapresidentti Henni Lapalaisen toivotettua kaikki tervetulleiksi kokoukseen laulettiin "America" ja "Maam-

me" laulut Neima Johnsonin säestäessä pianolla.

Sen jälkeen sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, joka hyväksyttiin yksimielisesti.

Martha Kivimäki tiedotti sairaslistalla olevista kerholaisista. Sirkka ja Olavi Tastula ovat toipumassa kotonaan auto-onnettomuuden jälkeisistä vammoista. Esteri Kleimola on muuttanut tyttärensä luokse New Yorkiin huonovointisuuden tähden.

Tauno Puhakka kertoi kuulumiset kerholaisista, jotka ovat hoitokodeissa. Hän käy heitä usein katsomassa. Kiitos Tauno.

"Happy Birthday" laulettiin tällä viikolla syntymäpäiväänsä viettäen: kesäk. 1. p:nä Ellen Rauhala ja Aino Virta; 2.p:nä George Minkkinen; 5. p:nä Toivo Heiskanen.

Kerhoomme liittyi uusi jäsen, Fabian Raatikainen. Hän lahjoitti kerholle \$10. Kiitos ja tervetuloa joukkoomme.

Samoin kahvipöytään lahjoittamista leivonnaisista suu-

Tyttö, toukok. 21, 1988 Mr. ja Mrs. Stephen Richardille (Rhonda Jakola), 183 Nashua St., Leominster, MA.

★

Tyttö, toukok. 21, 1988 Mr. ja Mrs. Donald Garretsonille (Heidi Pajari), 752 Water St., Fitchburg, MA.

★

Poika, toukok. 22, 1988 Mr. ja Mrs. Norman Champagnelle (Deborah Salo), 25 Hannigan Court, Fitchburg, MA.

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomen kielinen radiohartaustaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 3:45.

Yleinen (suomen kielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirjossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, kesäk. 12 p., klo 8:30 aam. radiohartaustaus New Life asemalta WEIM 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. pastori David Forry saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehtarjoilu. Klo 10:45 pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina kesäk. 14 p., klo 7:00 ill. Aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 Viikkoillan hartaustilaisuus David Forry. Kahvitarjoiluun kustantavat Mr. ja Mrs. William Pajunen.

Suomen kielinen puhelinhartaustaus kaikkina vuorokauden aikoina numerosta: (617) -343-8118. Evankelista Kerttu Kopsala.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, kesäk. 12 p., klo 7:45 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti WCMX, 1000 am. Klo 9:15 aam. Sunnuntaikoulu ja Raamattu luokka. Klo 9:30 aam. Korkeakoululaisten Raamattu luokka. Klo 10:30 ap. Englanninkielinen Ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 6:00 ill. Ylimääräinen äänessäkokous.

Rindge, N.H.

Vuotuinen suomalais-englantilainen jumalanpalvelus, joka on Lähetysseurakuntien järjestämä, tulee olemaan Mäntykirkossa "Cathedral of the Pines", sunnuntaina, kesäk. 12 p. klo 1 ip.

Fitchburgin Elm St. seurakunnan kuoro laulaa. Pastori John Mäki, West Wareham, MA. puhuu ja pastori Keijo Aho, Quincy, MA. johtaa tilaisuuden. Kaikkia Uuden Englannin ystäviä kutsutaan tähän keskikesän juhlaan tutussa luonnon temppelissä.

H.H.

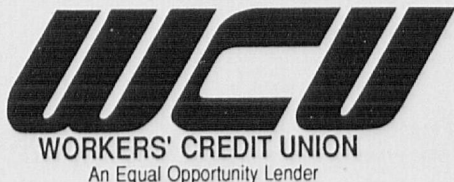
Our Card Costs LESS! Go to Bermuda with the New WCU Credit Card

\$12 Annual Fee
14% A.P.R.

Apply for the New WCU Credit Card or register and you could Win a Trip for Two to Bermuda. Includes round trip airfare, taxi transfer, accommodations at the beautiful Hamilton Princess, 5 days/4 nights, hotel tax and gratuities, plus \$500 spending money. Must be 18 years or older.

Call 345-1021 or 343-5810 Today!

815 Main St., Fitchburg 345-1021 • 40 Fairmount St., Fitchburg 343-5810
12 N. Main St., Orange 544-2188 • 313 Pleasant St., Gardner 632-9200

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina kesäk. 11 p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

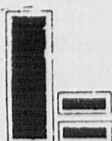
Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Ashburnham, MA

Tauno ja Thelma Neuvonen saivat äskettäin vieraita Suomesta, häämatkalla olleet Taunon sukulaiset Mr. ja Mrs. Tapio Heino Helsingistä.

Tämä oli kummankin ensimmäinen Amerikan matka, minä aikana he kävivät Niagaran putouksilla, Orlandossa Floridassa, Kaliforniassa ja täällä Ashburnhamissa.

New Yorkia he pitivät meluisana ja Niagaran putousten Kanadan puolesta osaa erittäin kauniina.

Mr. Heino työskentelee IBM:n palveluksessa, Mrs. Heino kunnallisessa päivähoitolas-
sa.

Uutispaloja

Toimituksessamme käväisi edellisviikolla taas vieraita Suomesta.

Maanantaina veljespari Arto ja Eero Niemi Keski-Suomesta kävivät meitä jututtamassa. Arto on free lance toimittaja, Eero valokuvaaja. Ovat USA:ssa noin kolme kuukautta kestäväällä matkalla, minkä aikana aikovat käydä juttumassa mm. Amerikan hopi intiaaneja.

Perjantaina westminsteriläisten Aune ja Eino Niinimäen Suomi-vieras Ari Ylä-Outinen pistäytyi toimituksessamme.

Ari Ylä-Outinen

Hän on synnytyslääkäri ammatiltaan ja oli juuri osallistunut Montrealissa pidettyyn lääkäreiden konferenssiin. Päätettiin sitten tulla viikonloppua viettämään rajan tällä puolella asuvien sukulaisten luokse, jotka ovat jo vanhoja tuttuja lukuisten Suomen matkojen johdosta.

Ylä-Outinen asuu Tampereella, Tammelan kaupunginosassa, ja työskentelee Tampereen Yliopistollisessa Keskussairaalassa.

Täällä ollessaan hän tutustui mm. Henry Heywood Memorial sairaalaan Gardnerissa, Raivaajaan, Workers' Credit Unioniin ja muihin suomalaisyrityksiin ja -paikkoihin.

Ylä-Outisen äiti ja Aune Niinimäki ovat serkkuja keskenään.

★

Fitchburgin pormestari on sanonut harkitsevansa tupakanpolton kieltämistä kaupungin virastorakennuksissa.

Bean sanoi kannattavansa täydellistä kieltä, mutta haluaa kuulla virkailijoiden ja työläisten mielipiteitä asiasta ennen kuin tekee lopullisen päätöksensä.

Kaupungin työläiset ja virkailijat ovat saaneet täytettävään lomakkeen, missä kysytään, tupakoivatko he ja kannattavatko he tupakoinnin kieltämistä kaupungin talossa.

Lomakkeita ei olla vielä analysoitu, eikä Bean tiedä, kuinka monet virkailijoista tupakoivat.

Beanin hallintovirkailija Roy

A. Bourque sanoi kannattavansa tupakoinnin kieltämistä, koska hän uskoo sen olevan ainoa keino noudattaa uutta osavaltion lakia, minkä alaisuudessa tupakointi ei ole sallittua julkisissa rakennuksissa.

Huhtikuun 13. päivä voimaan astunut laki kieltää tupakoinnin kaikissa julkisissa rakennuksissa. Tupakointi on sallittua erillisissä siihen tarkoitetuissa tiloissa.

★

Alhaiset työttömyyslukemat Massachusettsissa ja kaikkialla Uudessa Englannissa saattavat johtaa tuntuvaan työvoimapulaan 1990-luvun puoliväliin mennessä, ennustavat analyytikot.

Liikealojen ja paikallishallitusten johtohenkilöt ovat ryhtyneet miettimään, mitä tehdä, jotta voitaisiin välttää arvioidun 100.000 työläisen työvoimapulasta. Analyytikkojen mukaan työvoimapula johtaisi taloudellisen kasvun hidastumiseen.

Kihloissa

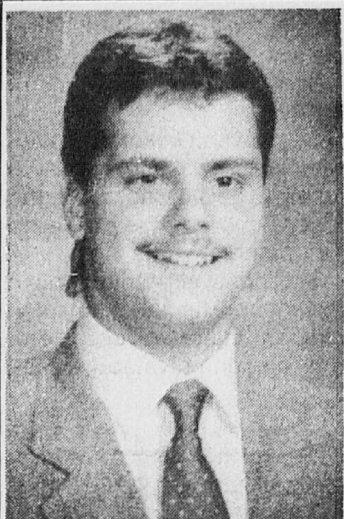
Stepton - Poirrier

FITCHBURG, MA - Mr. ja Mrs. Russell Stepton, 156 High St., ovat ilmoittaneet tyttärensä Sally Steptonin, Bradenton, FL, kihlautuneen Kevin Poirrierin kanssa.

Ms. Stepton on sairaanhoitaja ammatiltaan ja työskentelee Sarasota Memorial sairaalassa Sarasota, FL:ssä.

Sulhanen, jonka vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Edward Poirrier, Bradenton, FL, ja hän työskentelee myyntimiehenä Beltone Co.:n palveluksessa.

Häitä vietetään Fitchburgissa syyskuussa.

Derek Luoma, joka sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista tänä keväänä, aloittaa syksyllä opintonsa Worcester Industrial Technical Institutissa. Hän aikoo valmistua koneenrakennusalan insinööriksi.

HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

Low competitive prices

FUEL OIL

CASH ON DELIVERY or within 10 Days with established credit MINIMUM 150 GALLONS

FULL SERVICE 632 1221

CASH ON DELIVERY 632-1226

24-HOUR BURNER SERVICE Dependability for over 10 YEARS

Our 3rd Generation LOCALLY OWNED

Automatic Delivery is the same price as cash

Minimum 150 Gallons

11 Licensed Technicians

New Customers Welcomed

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449 Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA Puhelin 874-2921

Visit a Heikkila Country Dealership for New England's Lowest Prices!

Alice and Eugene Heikkila

You Pay Less Because Our Country Costs are Less:

OVER 600 NEW AND USED CARS AND TRUCKS AVAILABLE

Sales • Leasing • Rentals • Financing • Top Trade Allowances • Factory-Trained Service

LUNENBURG FORD

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg 345-1011

LUNENBURG ISUZU

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg 345-1011

LUNENBURG YUGO AND FORD USED CAR ANNEX

525 John Fitch Hwy., Fitchburg • 345-2508

NORTH-END SUBARU/MAZDA

Rte. 13, Lunenburg 582-4911

NORTH-END USED CAR CENTER

Jct. of Rte. 13 and Rte. 2A, Lunenburg 345-1363

Suomen uutisia

Ylioppilaista 61 prosenttia naisia

Ylioppilaiksi kirjoittaneiden määrä laski tänä keväänä yli 2,400:lla viime vuodesta eli 26,993:een. Uusista ylioppilaista noin 61 prosenttia on naisia - Ylioppilaiden määrässä vuosikymmenen ennätys oli vuonna 1984, jolloin valkolakin sai yli 33,000 kokelasta. - Kirjoittavien ikäluokkien pieneneminen on tällä havaa kuitenkin hidastumassa, ja ensi vuodeksi odotetaan vain alle 500:n vähennystä tästä vuodesta, ylioppilaslautakunnasta arvioitiin. - Ylioppilaskirjoituksissa on hylätty vuosien ajan lähes sama määrä ylioppilaskokelaita eli kahdeksan prosenttia, tällä kertaa heitä oli noin 2,400. - Ruotsinkielisiä uusista ylioppilaista on noin kuusi prosenttia.

Suomen uutisia

Suomen lippu 70-vuotias

Lauantaina toukok. 28. p:nä tuli kuluneeksi 70 vuotta siitä, kun itsenäinen Suomen virallinen lippu kohotettiin ensimmäisen kerran salkoon.

Lippu nostettiin eduskunnan kokoontumispaikkana tuolloin toimineen ns. Heimolan talon torniin 28. toukokuuta 1918. Eduskunta kerääntyi ilta kahdeksan aikaan talon ulkopuolelle seuraamaan lipun nostoa ja kajautti puhemiehen johdolla eläköön-huudon Suomelle. Samaan aikaan valtiolippu nousi myös Säätytalon katolle.

Presidentti **Svinhufvud** vahvisti lain Suomen lipusta seuraavana päivänä, jolloin laki myös astui voimaan.

Pitkällisen kiistelyn jälkeen eduskunta päätyi kompromissiin suomenkielisten ajaman siniristilipun ja ruotsinkielisten kannattaman leijonalipun välillä ja hyväksyi viralliseksi valtiolipuksi siniristilipun, jonka keskellä on vaakuna.

Ensimmäinen valtiolippu poikkesi kuitenkin nykyisestä. Vaakuna oli kilven muotoinen ja sen päällä oli kruunu, joka tasavaltaan sopimattomana poistettiin vuonna 1920.

Taiteilijoille talli ja oma pörssi

Suomen taidemyynti on siirtynyt miljoonakantaan, ja elpyneessä Helsingin arvopaperipörsissä kolkutellaan taas ennätysksiä. Taidekauppiat ja taiteilijat ovat synnyttäneet näitä seikkoja yhdistelemällä huimia ajatuksia: teospörsin ja mannermaisen taiteilijatalin perustamisen.

Taidebisnes on monen mielestä tällä haavaa aivan liiaksi ruotsalaisten käsissä, taiteilijat hajallaan, näyttelyt vieraan pääoman varassa ja maakuntien kuvataidekulttuuri pääkaupunkiseudun varjossa.

Manner-Euroopan taiteilijat kuuluvat säännönmukaisesti johonkin talliin. Suomessa olen nähnyt vain jonkinasteista piilotallitumista, eikä taiteilijoilla ja gallerioilla ole juuri ollut pitkiä sopimuksia. Pörssi-idealle taideväellä ei ole ulkomaista esikuvaa, mutta monipuolisille näyttelykokoelmiksi kyllä.

Naiset palkkaerojen kimppuun

Keskusjärjestöjen naispuheenjohtajat kokoontuivat äskettäin pohtimaan, kuinka yhteisvoimin saadaan naisten ja miesten palkkaerot pienemmäksi.

Naisten koolle kutsuja on TVK:n toinen puheenjohtaja Riitta Prusti.

-Pieni työryhmä voisi selvittää syksyyn mennessä syvälisemmin, millaisia tavoitteita naiset pidemmällä tähtäimellä haluavat asettaa, kaavailee Prusti.

Tärkein tavoite Prustin mukaan on, että naisten ja miesten palkkaerot pienenevät. Tätä varten on Suomeen saatava luokitukset siitä, minkä arvoisiksi mikäkin työ lasketaan.

Prustin mielestä naiset voisivat myös päättää yhteisestä

Saimaan-norpilla poikaskato

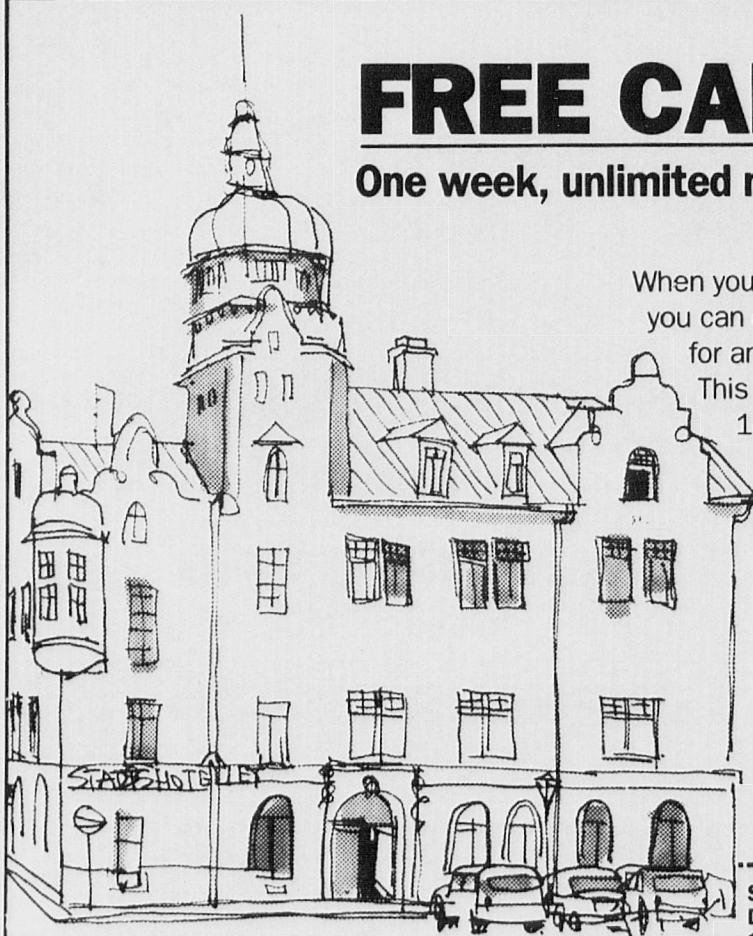
Saimaannorppien määrä on kääntynyt jälleen laskuun. Tämän vuoden pesäinventoinneissa on löydetty vain 19 poikasta, joista elossa on enää vain 12 kuuttia. Tavallisesti vuosittain syntyy noin 25 poikasta. Tulokset kevään inventoinneista julkistettiin viime viikolla.

Syyksi poikkeuksellisen suureen poikaskatoon epäillään pitkään jatkuneita saimaan poikkeusjuoksutuksia sekä osittain myös vesiin päässeitä ympäristömyrkyjä.

Norpan suojelemiseksi Maailman luonnonsäätiön saimaanhylytyöryhmä on jo aiemmin esittänyt luopumista Saimaan talviaikaisista juoksutuksista sekä luopumista Saimaan säännöstelysuunnitelmasta.

FREE CAR RENTAL!

One week, unlimited mileage when you fly SAS

When you fly to Copenhagen, Oslo or Stockholm you can enjoy the use of a Hertz rental car free for an entire week, with unlimited mileage.*

This great offer applies through September 14, 1988 for two people who fly SAS on most transatlantic round trip fares.

Single person supplement \$80. Not valid in conjunction with a tour. Certain restrictions apply, so see your travel agent, call SAS or send in the coupon for complete information.

*Fuel, collision damage waiver and local taxes are not included. 21 day advance booking required.

SAS Viking Vacations
Dept. AR
138-02 Queens Boulevard
Jamaica, NY 11435

Please send information on your Free and Super Value Car Rentals.

Name _____

Address _____

City _____

State/Zip _____

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Presidentti Mauno Koivisto ja rouva Tellervo Koivisto osallistuivat valtioneuvos Karl-August Fagerholmin hautamuistomerkin paljastustilaisuuteen maanantaina toukok. 23 p:nä Helsingin Hietaniemessä.

Fagerholmille muistomerkki

Valtioneuvos Karl-August Fagerholmin hautamuistomerkki paljastettiin maanantaina, toukok. 23 p:nä Hietaniemen hautausmaalla Helsingissä. Muistomerkin paljasti eduskunnan puhemies Matti Ahde. Myös tasavallan presidentti Mauno Koivisto ja rouva Tellervo Koivisto osallistuivat tilaisuuteen.

Porin uusi asema vihittiin

Yleisradion uusi lyhyt- ja keskipitkääaltoasema vihittiin käyttöön Porissa.

Uuden aseman ansiosta Yleisradion ohjelmia voidaan kuunnella nyt lähes koko maapallolla. Uuden aseman hinta oli 102 miljoonaa markkaa.

Ohjelmien kuuluvuusalue on laajentunut ja samalla kielialikoima on lisääntynyt. Ohjelmia lähetetään nykyään viidellä kielellä.

SM-maastajuoksut

Lapuallla ratkaistiin tämän vuoden Suomen mestaruuden maastajuoku ja mukana oli kaikkiaan useita satoja juoksijoita.

Naisten 5 kilometrin mestaruuden voitti Tuija Jousimaa ylivoimaisesti ennen Päivi Tikasta ja Sirkku Kumpulaista.

Miesten lyhyemmän matkan eli 5 kilometrin mestaruuden voitti Risto Ulmala ennen Harri Hännistä ja Mika Maaskolaa.

Miesten pitemmän matkan eli 15 kilometrin mestaruuden vei Matti Valkonen ennen Hannu Okkolaa ja Martti Vainota.

Ahde totesi muistomerkin muistuttavan nykyisiä ja tulevia sukupolvia yksinkertaisista oloista lähteneestä miehestä, joka sai palvella maataan vaativissa tehtävissä ja vaikeissa oloissa.

Ahde palautti mieliin Fagerholmin ansiot kolminkertaisen pääministerinä, sosiaaliministerinä ja eduskunnan pitkäaikaisena puhemiehenä. Lisäksi hän korosti Fagerholmin ansiota pohjoismaisen yhteistyön edistäjänä.

Muistomerkin on tehnyt kuvanveistäjä Heikki Häivöja. Sen materiaalina on Oripään graniitti.

Fagerholm kuoli neljä vuotta sitten. Aktiivisesta poliittisesta toiminnasta hän luopui 60-luvun puolivälissä.

Melkein puolet eli 46 prosenttia suomalaisista luopuisi aseviennistä, kun taas 35 prosenttia väestöstä lisäisi asevientiä. Tämä ilmenee maanpuolustustiedotuksen viime huhtikuussa teettämästä tutkimuksesta.

Lähes tuhannelta vastaajalta ei kysytty lainkaan, pitäisikö asevienti säilyttää ennallaan. Pääsihteeri **Pertti Alanen** MTS:stä kertoo, että kansalaiset haluttiin pakottaa ottamaan joko kielteinen tai

myönteinen kanta asevientiin. Joka viides jätti kymmen-toimatta aseviennin laajuustarpeen.

Yli puolet aseviennin lopettamista kannattaneista halusi, että Suomi jatkaa puolustusteollisuuden ylläpitämistä.

Aseviennin lisäämistä halunneista lähes puolet myisi aseita kaikkialle lukuunottamatta kriisialueita.

Puolustusmäärärahojen nykyistä tasoa kannattaa puolet suomalaisista. Joka kolmas

lisäisi määrärahaa ja joka kahdeksas vähentäisi.

Kaksi kolmesta suomalaisesta hankkisi uusia torjuntahävittäjiä vanhenevien tilalle. Joka viides suomalainen ei haluaisi uusia torjuntahävittäjiä maahan.

Torjuntahävittäjiä puolta-neista 37 prosenttia vaatii lisää rahaa tähän. 27 prosentin mielestä nykyiset määrarahat saavat riittää.

Pikku-uutisia

Koivistolle Kalevala englanniksi

Kalevalan englanniksi kääntänyt amerikansuomalainen Eino Friberg luovutti käännöstään yhden kappaleen presidentti Mauno Koivistolle.

Eino Friberg käänsi Kalevalaa yli kymmenen vuotta ja hänen suorituksensa arvoa nostaa hyvän käännöksen lisäksi se, että Eino Friberg on sokea.

Friberg syntyi vuonna 1901 Merikarvialla, mutta muutti Amerikkaan 5-vuotiaana.

Tauno Palolle patsas Kallioon

Helsingin kaupungin kulttuurilautakunta on puoltanut patsaan pystyttämistä Tauno Palolle Helsingin Kallioon.

Patsaan paikaksi on suunniteltu Käsityöopiston vieressä Helsinginkadun varrella sijaitsevaa puistoa.

Kallio-seura on antanut kuvanveistäjä Kain Tapperille tehtäväksi laatia luonnos muis-

topatsaasta.

Patsaan idea on suoraan maasta nouseva kaarimainen pystypylväs, jonka yläosassa on kasvon piirteet.

Snellman-palkinto Paavo Haavikolle

Kirjailija Paavo Haavikolle on myönnetty tämän vuoden J.V. Snellman -palkinto, joka annetaan vuosittain Aikakauslehtien Liiton päätöksellä.

Palkinto annetaan henkilölle, joka on erityisen ansiokkaasti toiminut aikakauslehdistön aseman ja arvostuksen puolesta.

Liiton mukaan Haavikko on laaja-alaisena suomalaisen kulttuuri- ja talouselämän vaikuttajana vahvistanut suomalaisten kansallista identiteettiä.

Teollisuus arvosteli kokoomusta

Teollisuuden Keskusliiton puheenjohtaja Casimir Ehrn-

rooth arvosteli kovin sanoin kokoomusta.

Ehrnroothin mukaan kokoomus on ollut toimeton yritys-verotuksen uudistuksen suunnittelussa.

Lisäksi Ehrnrooth ihmetteli, miksi kokoomus näyttää olevan taipumassa sosiaalidemokraattien kantaan yritysten varallisuusveron säilyttämisestä.

Inkeriläiselle oleskelulupa

Inkeriläinen Eino Repo, joka saapui Ruotsin kautta neuvostoliitosta Suomeen, on saanut oleskeluluvan.

Repoanoi sekä oleskelulupaa että turvapaikkaa, mutta turvapaikkaa ei ainakaan vielä myönnetty. Revon saama oleskelulupa on vuoden pituinen.

Oleskeluluvan myöntää sisäministeriön ulkomaalaistomisto ja turvapaikan sisäministeri.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

* Celebrating our 25th Anniversary *

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$795 • SEATTLE \$895

LOS ANGELES \$975 • MONTREAL \$700*

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

Maailman tapahtumia

Otsonikerroksen korjaantuminen kestäisi vuosikymmeniä

Antarktikselle syntyneen otsonikerroksen ohentuman korjaantumisen kestäisi vuosia, vaikka otsonia hajottavien kemikaalien valmistaminen lopetettaisiin heti, kertoivat amerikkalaiset tiedemiehet äskettäin.

Korjaantuminen on hidasta, koska ilmakehässä kiertää jo suuria määriä otsonia syöviä freonikaasuja.

-Vaikka lopettaisimme tuotannon heti, otsonikerroksen aukko antarktiksella säilyisi vielä 50 tai jopa 100 vuotta, sanoi **Richard Stolarsky** Nasasta. Silti hän kehotti freonituotteiden vähentämisestä sopineita maita ryhtymään toimiin nopeasti.

Tutkijat ovat havainneet, että maata auringon säteilyltä suojaavasta otsonikerroksesta on Etelänavan yllä huvennut jopa 50 prosenttia eteläisen pallonpuoliskon talven aikana. Muualla on todettu huomattavasti vähäisempää

otsonikatoa.

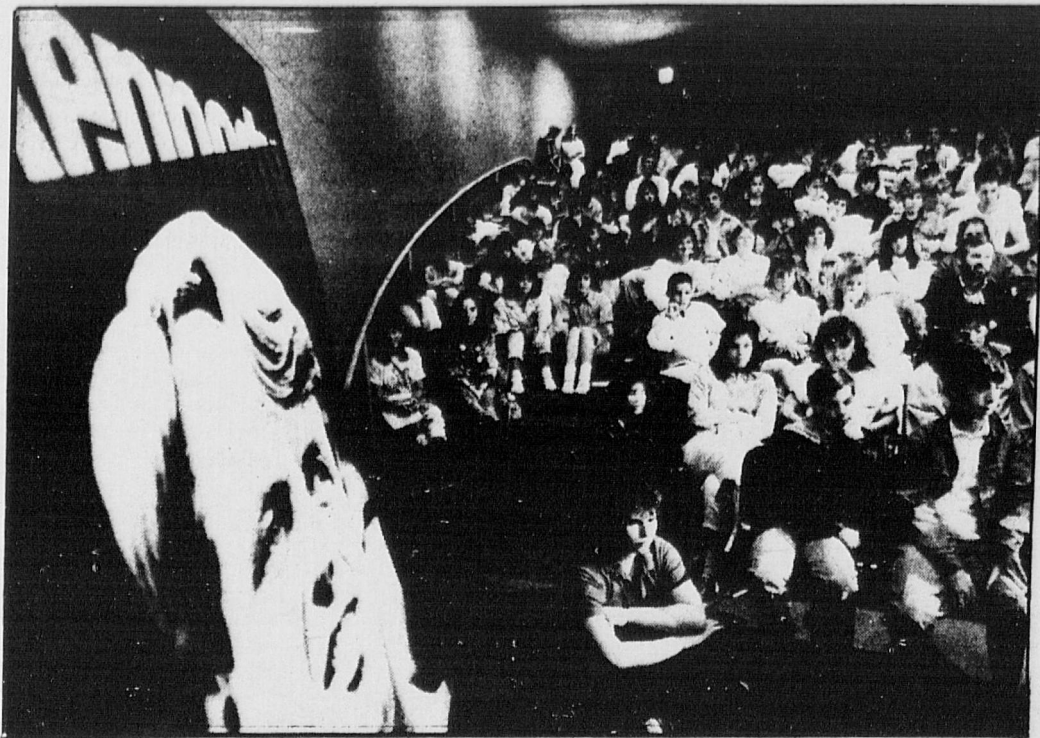
Auringosta peräisin olevan säteilyannoksen kasvaminen voi aiheuttaa ihosyöpää sekä sekoittaa kasvien ja eläinten biologista rytmiä. Tutkijat eivät kuitenkaan odota ihosyövän lisääntyvän merkittävästi 30 vuoteen.

Luopuisiko Suomi freonista

Dosentti **Juhani Rinne** Helsingin yliopiston meteorologian laitokselta pitää amerikkalaisia tutkimustuloksia järkeenkäyppinä mutta ei vahvista prosessin mahdollisuutta kestosta.

-Freonin käyttämisestä luopuminen on tuntunut niin utopistiselta, ettei sen varaan laskettavia ennusteita otsonikerroksen katoamisesta ole uskallettu ajatella, sanoo Rinne.

Toisaalta otsonin katoaminen johtuu vain osittain ihmisen toimista. Osittain tuho aiheutuu auringonpilkuis-

Robert Kennedyn kuolemasta 20 vuotta

BOSTON, MA - Maanantaina, kesäk. 6. p:nä tuli kuluneeksi 20 vuotta Robert F. Kennedyn kuolemasta. Päivää muisteltiin lukuisin tilaisuuksin kautta maan. Yli 300 koululaista osallistui John F. Kennedyn kirjastossa Bostonissa pidettyyn muistotilaisuuteen. Sponsorit sanoivat järjestäneensä tilaisuuden siinä toivossa, että se panisi oppilaat ajattelemaan yhteiskunnallisia oikeuksia ja samalla oppimaan tulevaisuuden varalle. - Juhlapuhuja Milton Gwirtzman, Kennedyn puheiden kirjoittaja, puhui Vietnamin sodan vaikutuksesta Kennedyn presidenttikampanjaan. Oppilaat saivat nähdä myös filmin "RFK Remembered", mikä tuotettiin vuoden 1968 demokraattista vaalikokousta varten Kennedyn kuoleman jälkeen.

Ruotsi etsii taas

Ruotsin armeija räjäytti varhain viime maanantaiaamuna miinan Tukholman eteläisessä saaristossa etsiessään todisteita epäilyilleen uusista sukellusveneloukkauksista.

Miinaräjäytys tehtiin Ornön ja Utön saarten välisellä merialueella, armeija kertoi lyhytsanaisessa ilmoituksessaan. Aluetta valvotaan tarkoin sekä mereltä että ilmas- ta.

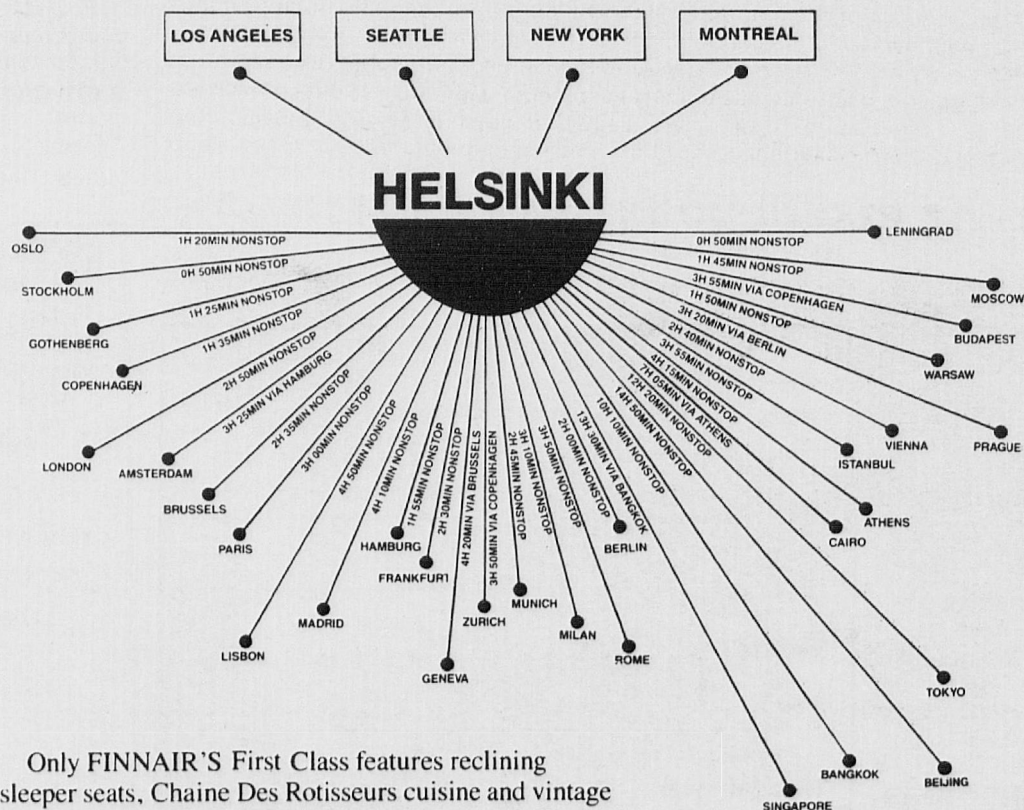
Uusia sukellusvene-epäilyjä ei haluttu maanantaina virallisesti kommentoida. Armeija ei myöskään kertonut, miten pitkään saaristossa on tällä kertaa tehty havaintoja mahdollisesta vedenalaisesta vakoilusta.

SUOMI ... jatkoa sivulta 1

2.3 biljoonaa ihmistä eli lähes puolet maapallon 4.9 biljoonasta asukkaasta. Vauraimissa maissa, joissa bruttokansantuote henkeä kohti oli yli 9,000 dollaria asui noin 580 miljoonaa ihmistä.

Vuoden 1986 tilastojen jotkut laskelmat pohjautuvat osittain puutteelliseen perustietoon. Epävarmuutta tilastoihin tuo lisäksi bruttokansantuotteen arvon muuttaminen Yhdysvaltain dollareiksi. Maailmanpankki korostaa, että tilastot ovat ainoastaan karkea yleisarvio maailman valtioiden tilanteesta ja kehityssuunnasta.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room... plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-223-5700; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

